N:o 154 (80) 1909

TAMPEREEN SANOMAT

Torstaina heinäkuun 8 p. — Kuusi kertaa viikossa ilmestyvä aamulehti — 5:des vuosik.

Puhelimet:

Uutisosasto	1014
Päätoimittaja / Toimitussihteerit	918
Taloudenhoitaja	1017
Konttori	917
Kirjapaino	529
Nuors. Piirihallinto	1014

6 p. painoksen tilaushinnat:
Tampereella ja maaseudulla, asiamiehiltä tahi lehden konttorista tilattuna: 1/1 v. Smk 10:—, 1/2 „ „ 5:—, 1/4 „ „ 2:50, 1 kk. „ 1:—. Postista tilattuna: 1/1 v. Smk 11:—, 1/2 „ „ 5:50, 1/4 „ „ 3:—, 1 kk. „ 1:—.

3 p. painoksen tilaushinnat:
ovat Tampereella ja maaseudulla, postissa, asiamiehillä ja kontt. tilattaessa 1/1 v. Smk 5:50, 1/4 v. Smk. 1:50, 1/2 „ „ 2:75, 1 kk. „ —:60.
Venäjällä ovat tilaushinnat samat kuin Suomessa.
Ulkomailla: 1/1 v. 25 Smk., 1/2 v. 12:50, 1/4 v. 6:25, 1 kk. 2:50.

TOIMITUS:
Kyösti Kanniainen.
Vastaava toimitt., tavataan toimist. 1—3.
Pontus Artti. John Zidbäck.
Toim. siht.
Anton Sinikallio.
TOIMISTO Aleksanterinkatu 22.
Avoinna klo 12 a. p.—12 yöllä.

Ilmotushinnat ovat tekstin edellä 9 penniä ja tekstin jälkeen 7 penniä millimetriltä. Sisäsivuille vaadittavista ilmotuksista lasketaan 20 pros:n korotus ja etusivun pohjahinta. Määrätyille paikoille vaadittavista ilmotuksista 10 pros:n korotus ulkosivuilla. Kuoleman ilmotukset vähintäin 3 mk. ja jokaisesta värssystä tahi surusaaton ilmottamisesta 1 mk lisää. Kiitoksesta 1:50. syntymä-, kihlaus- ja vihkimäilmotuksista 2 mk. Vähin ilmotusmaksu on ennen tekstiä 80 p:iä ja jälkeen tekstin 60 p:iä. Ulkolaisista ilmotuksista ovat vastaavat hinnat 11 ja 9 penniä millim. Väkijuomailmotuksia ei oteta. Seisovista ilmotuksista myönnetään alennusta. Vaihtoilm välitetään kaikkiin lehtiin.
Ilmotuksia ja tilauksia otetaan, paitsi konttorissa, myöskin Havannan tupakkakaupassa, kosken länsip. Kauppakadulla.

Lehden konttori:
Aleksanterink. 22. Avoinna 8—6 päiv.

Taloudenhoitaja
tavataan 9—2 ja 4—6.

Lehd. kotiinkanto 1 mk. vuod.

Kurssit.

Suomen pankki heinäk. 7 p. 1909.

		Myyntikurssi Smk.	Ostokurssi Smk.
Pietari	l. n.	268 —	266 —
	90 pp.	—:—	262.60
Lontoo	l. n.	25:34	25.20
	90 pp.	—:—	25:05
Pariisi	l. n.	100:70	100:—
	90 pp.	—:—	99:60
Antwerpen	l. n.	100:50	99:80
	90 pp.	—:—	99:30
Hampuri	l. n.	124 —	123.40
	90 pp.	—:—	122.40
Lyybekki	l. n.	124 —	123:40
	90 pp.	—:—	122:40
Berlin	l. n.	124 —	123 40
	90 pp.	—:—	122 40
Frankfurt a. M.	l. n.	124 —	123 40
	90 pp.	—:—	122 40
Amsterdam	l. n.	210:—	—:—
	90 pp.	—:—	207:20
Tukholma		159:30	158:80
Kristiania		159:80	158:80
Kööpenhamina		159:80	158:80

Päivälista.

Awoinna on joka arkipäiwä:

Rahatoimikamari klo 10—2 päiw.
Maistraatin kanslia 10—2 päiw.
Tullikamari ja pakkahuone pidetään awoinna toukokuun 1 p:stä marraskuun 1 p:ään 9—3, marraskuun ajan 9—2, muun ajan wuotta 10—2. Sitäpaitsi on tullikamari laskujen maksamista ja pakkahuone tawarain ulosantamista warten kyys-, loka-, marras- ja joulukuun awoinna pusli tuntia yli määräytyn ajan.
Rautatien tawaratoimistot pidetään awoinna: menewain tawarain toimisto klo 8 aam.—6 illalla, tulewain tawarain toimisto klo 8 aam.—6 illalla, paketti- ja pikatawaratoimisto klo 8 aam.—6 illalla, sekä asemakontori kiertomatkapilettien tilausta warten klo 8 aam.—6 illalla. — Sunnuntaisin ja juhlapäiwinä otetaan wastaan ja annetaan ulos ainoastaan pikaantuwaa tawaraa klo 8—9 aamulla.
Kirkkokontori 9—12 a.-p.
Elintarpeiden tarkastusasema aamusin klo 8—10, Kauppahallitalossa. Telef 288.
Terweyshoitolautakunnan toimisto aw. 12—2. Ensim. kaupunginlääkäri tawat. 1—2.
Kaupunginwoudin konttori klo 9—11 a.-p. kauppahallitalossa.
Kaupungin insinööri tawat. klo 10—12.
Kaupungin arkkitehti tawat. klo 10—11.
Kaupungin sähkölaitoksen insin. tawat. klo 10—11.
Tampereen rakennuskonttori 10—12.
Köyhäinasianajaja: wanwaishoitokanslias ta k:lo 8—9 aamulla.
Holhouslautakunta k:lo 12—1 päiwällä Waltuusten kanslissa.
Waltuuston kanslia: Kaupungintalolla klo 1—2 päiwällä.
Kaupunginpalwelijain konttori Raastuwanoikeuden odotushuoneessa aw. klo puoli 9—10 a.-p.
Wanwaishoitohallituksen wirkahuone kaupungin talossa awoinna klo 10—2 a.-p.
Maksuton rokotus joka torstai klo 10—12 a.-p. Kuninkaank. 36, käynti pihan puol.
Tampereen Säästöpankki. Awoinna joka arkipäiwä 12—3 päiw. perjantaisin ja lauwantaisin 6—8 i.-p.
Yleinen sairashuone, Läntinenk. 48—50, otetaan sairaita wastaan 1—2 päiw. waikeissa taudin kohtauksissa muinakin aikoina.
Kulkutautisairaala, Koulukt. 9 ja uusi lawantautisairaala (tel. 948). Sairaita, joilla on lääkärin suositus, wastaanotetaan joka aika päiwästä, mieluimmin kuitenkin ennen klo 12 p:wällä. Sairaita saa käydä tapaamassa, tai niiden tilaa tiedustamassa klo 3—4 i. p. Telefoonitse yhdetään niiden tilaa tiedustamaan mieluimmin waan klo 2—4 i. p.
Kaupungin lukukunta awoinna joka arkipäiwä klo 6—puoli 9, paitsi lauwantaisin klo puoli 6—8. Puutarhak. 28. Suomi-osasto awoinna joka arkipäiwä klo 10—a.-p.—4 i. p. Käynti lukusalista.
Kaupungin lukutuwat: I Puutarhak. 28 II Wiinikankatu 18; III Rautatiekatu 33; IV Amurinkatu 7, owat awoinna klo 10:stä aamulla klo 9:ään illalla.
Kansakoulujen tarkastaja on tawattawissa klo 7—8 a.-p.
Nuorten Miesten Kristil. Yhd. awoinna joka päiwä klo 6—9 i.-p. Hospits Emmaus.
Kansakoulujen tarkastaja on koulusisissa tawattawissa koulupäiwinä Kauppahallitalossa, Hämeenkatu 19, kello puoli 12—puoli 1 päiwällä.
Hämeen Kuoro Käsityöläisessä arkipäiwinä klo 16—8; sunnuntaisin klo 10—2.

Postikonttori pidetään awoinna
Toukok. 1 p:stä 1909:
Arkipäiwinä:
Toimisto yksinkertaisten sisäänkirjoitettamattomien lähetysten wastaanottoa ja postimerkkien myyntiä warten klo 8 a.-p.—8 i. p.
Toimisto lähtewien sisäänkirjoitettujen wakuutettujen, wapaakirjelähetysten ja pakettien wastaanottoa warten klo 9 a.-p.—6,30 i.-p.
Kaikenlaatusia postilähetyksiä ulosannetaan 9 a.-p.—6,30 i.-p.
Toimisto postisäästöpankkia, postiosoituksia ja sanomalehtitilauksia warten klo 9 a.-p.—6,30 i.-p.
Wakuutus, sisäänkirjoitus ja wapaakirjelähetykset sekä paketit owat konttoriin jätettäwät mennäkseen junalla: Klo 1,20 i.-p. eteläänpäin wiimeistään klo 12 päiw.
Klo 1,34 i.-p. pohjoiseen wiimeistään 12 päiw.
Klo 1,40 i.-p. Poriin wiimeistään klo klo 12 päiw.
Klo 5,43 i.-p. eteläänpäin wiimeistään klo 4 i. p.
Klo 8,10 i.-p. Poriin wiimeistään klo 6,30 i.-p.
Maapostelle Teiskon ja Ylöjärwelle Messukylään, Aitolahdelle, Kämmenniemelle, Pirkkalaan klo 1,50 i.-p.

Sunnuntaina ja juhlapäiwinä:
Toimisto yksinkertaisten sisäänkirjoittamattomien lähetysten wastaanottoa ja postimerkkien myyntiä warten klo 9—11 a.-p. ja 2—2,30 ja 6,30—7 i.-p.
Toimisto menewiä lähetyksiä warten klo 9—11 a.-p.
Toimisto tulleiden postilähetysten ulosottoa warten klo 9—11 a.-p. ja klo 2—2,30 i.-p. yksinkertaisia lähetyksiä.
Toimisto säästöpankkia ja postiosituksia ja sanomalehtitilauksia warten klo 9—11 a.-p.
Kirjelaatikot tyhjennetään joka päiwä klo 10,45 a.-p., 3 i.-p. ja klo 8,30 illalla sekä sitäpaitsi Scheelen apteekin ja Sumeliuksen talon kulmassa olewat laatikot tyhjennetään postia kuljetettaessa rautatieasemalle. Postikonttorin seinään sijoitetut kirje- ja ristisidelaatikot tyhjennetään wiimeistään wähän ennen postien lähtöä ja rautatieasemen laatikot 10 min. ennen postijunien lähtöä.

Amurinmaan postiasema
pidetään awoinna:
Arkipäiwinä: Klo 9—12 a.-p. ja 2—4 i.-p. Sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 8—10 a.-p.

Pispalan postiasema
pidetään awoinna:
Arkipäiwinä: Klo 11—12 a.-p. klo 2,30—4,30 i.-p. ja 7—8 i.-p. sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 2,30—4,30 i.-p.

Juhannuskylän postiasema
pidetään awoinna:
Arkipäiwinä: Klo 9—11 a.-p. 2—4 i.-p. Sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 9—11 a.-p.

Tampereen rautatieaseman postiasema
pidetään awoinna:
Arkipäiwinä: Klo 11—1,30 päiw. klo 4,30—8 i.-p.
Sunnuntaina ja juhlapäiwinä: klo 12,30—1,30 päiw. ja klo 4,30—5,30 i.-p.
Suom. Säästöpankirj. lähetysten wastaanotto lakkaa 10 min. ennen junain lähtöä.

Kirjeet kannetaan kotiin:
Arkipäiwinä:
Kaupungissa 8 a.-p. 2 i.-p. ja 6 i.-p. yksinkertaisia ja klo 8,30 a.-p. ja 6 i.-p. arwopostia.
Lapinniemelle ja Järwensiwulle klo 8 a.-p. ja klo 2 i.-p.
Pispalaan ja Pyynikille klo 2 i.-p.
Sunnuntaina ja juhlapäiwinä: Klo 2 i.p

Maapostit lähtewät:
Kämmenniemelle maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauwantaina klo 2,15 i.-p.
Teiskon maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauwantaina klo 2,15 i.-p.
Ylöjärwelle maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauwantaina klo 2,15 i.-p.
Messukylään joka päiwä klo 2,15 i.-p.
Aitolahdelle klo 2,15 i.-p.
a) Purjehdusautona (1 p:stä kesäkuuta 1 p:ään marrask.) joka päiwä.
b) keliriikon aikana marras- ja toukokuussa maanantaina, tiistaina, torstaina ja lauwantaina.
c) talwiaikana (1 p:stä joulukuuta 1 p:ään toukokuuta) muina wiikonpäiwinä paitsi sunnuntaina.
Pirkkalaan joka päiwä klo 2,15 i.-p.

Aikataulu postien kuljetuksesta höyrylaiwoilla purjehdusaikana w. 1909.

I. Kaikenlaatuista postia kuljetetaan:
a) Tampereen—Teiskon ja Kurun wälillä, (höyryl. Aune läht. joka arkip. klo 8 i. p.)
b) Tampereen—Toikon ja Ruoleen wälillä, (höyryl. Pohjola ja Tampere läht. joka arkipäiwä wuorotellen: Pohjola klo 10 ja Tampere 9 a. p. paitsi lauantaisin Pohjola klo 5 i. p.)

II. Sisäänkirjoitetun ja yksinkertaisen postin kuljetus:
a) Tampereen—Ruhalan wälillä, (höyryl. Pohjola ja Tampere.)
b) Tampereen—Teiskon wälillä, (höyryl. Teisko läht. joka arkipäiwä klo 8 paitsi lauantaisin klo 6 i. p.)

III. Yksinkertaisen, sisäänkirjoittamattoman postin kuljetus:
a) Tampereen—Ruoweden ja Wisuweden wälillä, (höyryl. Pohjola ja Tampere.)
b) Tampereen ja Aitolahden postipysäkin wälillä, linjalla Tampere—Junkkarin laiwasilta, (höyryl. Lokki läht. joka arkip. klo 2,30 i. p. ja pyhäpäiwinä klo 10 a. p.)

Ammattiosotteita.

Asianajajia:

Einar Ahlman ja Yrjö Pulkkinen
Lakiasiaintoimisto, Hämeenkatu n:o 20, Kons. Blom'in talo. Av. 9—3.

von Bonsdorff & Sohlberg.
Avoinna 9—8 päivällä Puhelin 1004
W:m Sandbergin talo.

Gummerus & Björkstén
Sumeliuksen talo. Avoinna 9—3

PROCOPÉ & SOIVIO
Avoinna 9—3.

Verner Palander ASIANAJOTOIMISTO Kauppatori 7. Hoitajat: varatuomari V. PALANDER ja KOLIS.

Asianajajia Helsingissä:

Castrén & Snellman, Aleksant. k. 42, Tel. 785 ja 2279.

Jonas Castrénin Asianajotoimisto
Erottaja 4, klo 10—2, 5—7. Telef. 1285.

Heikki Ritavuori lakit. kand. Aleksanterink. 19. av. 10—4.

Fredrik Thuring, Asianajo- ja Liiketoimisto E. Esplanaatink. 8, 10—1/2 4. Tel. 51 12 & 12 18.

Asianajajia Turussa:

HUGO LILJUS, Senaattori, puhel. 11 22.

Turun Lakiasiain toimisto.
Omist. ANTTI MIKKOLA, lakit. kand.

Maanmittaustoimistoja:

Niklas Järnefeltin Maanmittaustoimisto Laakontori 8, 4:s kerros. Puh. 127. 9—1 ja 3—6.

Vakuutuskonttooreja:

G. W. Osonen
Hämeenk. 9 Tel. 530. Kontt. av. 9-2, 4-7

Ensimäinen Venäläinen vakuutusyhtiö perustettu
1827
Palo- ja tapaturmavakuutuksia.
Asiamies: AXEL ENGSTRÖM.
Konttori Hämeenkatu 5, telef. 302.

PATRIA Tapaturmavakuutus O.-Y.; Fedi Procope & C:o. Pääasiam. Rob. Witting ja Arth. Laurent.

Palo- ja henkivakuutus „SVEA".
Telef. 106. ALFRED SELIN.
Konttori Tampereella, Hallitusk. 11

Hierojat ja sairasvoimistelijat:

Eliel Hymander Selinin talo. Telef. 11 22.

SANDRA KOSKINEN Mustanl. k. 20. t. 760.
MARIA LAIHIO, Mustanl.-k. 20, tel. 760.

Matkailijakoteja:

Raittiusravintola KALEVA, huoneita matkustaville. Hämeenk. 10, t. 783

Räätälliliikkeitä:

AUG. KUNNAS Räätälinliike Satakunnank. 7, tel. 716.

Lasinleikkausliikkeitä:

Vigrenin lasinleikk.-liike, Kaivok. 29 telef. 556.

Huonekaluliikkeitä:

Tamp. Uusi Huonekalupaja Jusenius & Tanner Papink. 12. Puhelin 573.

Huonekalu- ja sorwausteosten kauppa H. V. VALINEN Kuninkaankatu 18. Tilauksia vastaan otetaan.

Ansion Huonekaluliike Satamak. 9, Telef. 8 78

Tamp. kunnan Työnväl. toim. avoinna klo 10—1 a. p. miehille ja 4—5 i. p. naisille paitsi lauwantaisin klo 10—2 päiv. Osoite Länsi puistok. 10. Telefooni 484.

Tamp. Leimaeintehdas Pellavatehtaank. 23

SUOMALAINEN PIKAKIRJOITUSTOIMISTO Helsinki, Vuorikatu 11. Tampere, Aleksanterinkatu 34.

Lääkäreitä:

Ahlman, J.-puistok. 29, matkalla.
Björkqwist, Itäinenk. 20, 9-12 ja 6-7 i.-p.
K. Emelius, Kauppak. 8, 9—11, 1/2 3—4.
Grefstadius, Malmin talo 1/2 9—11; 4—5, pyh. 9—11, (Lastt. taut. ja wenerr.).
Grönholm, Itäinenk. 26 ark. 9—11, 6—7.
K. A. Hofflström, matkoilla elokuun puoliwäliin saakka.
af Hällström, Kauppatori 11, 9—11 ja 5—6, puhelin 1 91.
Ihman, Mustanlahdenk. 24, (Matkoilla).
v. Schrowe, Ilmarink. 12. 9—11 ja 3—4 (arkip.) Telef. 908.
Tohtori Mäkelä, Danielsgatan talo 1/2 9—11, 1—2, 5—6. Tel. 119.
Nyman, Kauppat. 8—11 ja 1—2 pyh. 9—11. Sisäl. ja last. taut. sekä Venerr.
Anna Wikander, Hämeenk. 28. Matkoilla.
Wirzenius, silmälääkäri, Itäinenk. 11. 9—11, 6—7.
Terweydenhoitotoimisto Hämeenkatu 19, Kauppahallintal., puh. 288, aw. 12—2, 1:nen kaup. lääk. (as. Kauppat. 21, 9—11, 5—6, puh. 291) taw. toim. 1—2.
Kaarlo Palkonen, kunnan- ja rautatienlääkäri Toijalassa, klo 9—11 ja 1—2.

Hammaslääkäreitä:

Freng, L. 12—1 iltap. sopimuks. mukaan.
Carin Johansson, Läntinenk. 27, 12—1 paitsi lauantaisin.
T. E. Rauvola, Kansal.-Pankin talossa. Matkoilla heinäkuun ajan.
Otto Westphal, Kauppatori 7. 11—5 pyhisin 10—11. Telef. 1288.

Eläinlääkäreitä:

M. Herwa, Aleks. k. 33, puh. 11 34, klo 12—1.

Kätilöjä:

Manbi Lampén Mustanl. k. 19. Puh. 52.
Lise Alwén Järwensiwu 22. Puhel. 786.
Ida Wäänänen, Itäinenk. 14. Puh. 999.

Laiwojen kulkuwuorsja:

Aunen, Intin ja Teiskon kulkuwuorot owat ilmotettuna aina lauw. lehdessä.
Sotkan ja Sammon kulkuwuorot julaistaan aina lauwant. lehdessä.

Tamp. Sanom. Konttori
wälittää ilmoituksia kaikkiin lehtiin ja aikakauskirjoihin. Yksi käsikirjoitus ja yksi lasku eri lehtien omilla hinnoilla.

O. & J. STRANDELL
HERRAINVAATETUSLIIKE
Erikoisala. Kauppakatu 6.
4366

Kirkoll. ilmotuksia.

Kr. työv. yhd. SEKAKUORO tekee
LAIVAMATKAN
Ruoveden kirkolle „Aune"-laivalla t. k. 11 p:nä klo 6 a.-p. Lippujen hinta on 2 mk. 50 p.; niitä on saatavana lauluseuran jäseniltä ja mahdollisesti rannasta ennen lähtöä.
Perillä annetaan kirkkokonsertti jumalanpalveluksen päätyttyä. Avustajiksi tulevat urkuri V. Lehtola ja kanttori Honkakoski Turusta. Ohjelmia saatavana ovella. Pääsyliput maksavat 50 ja 25 penniä. Huom.! „Into" viipyy Ruovedellä, kunnes kirkkokonsertti on päättynyt. 4422

Vesilahtilaiset huom.!
Luth. Evank. Yhd. Nuorisoliiton Tamp. os. SEKAKUORO
toimii
Hengelliset laulajaiset
sunnunt. t. k. 11 pv. Vesilahden kirkossa 1/2 tunt. Jumalanpalv. jälk., paikkakunnalla pidettävien evankeliumijuhlien yhteydessä. — Pilettejä, à 25 pn. saatavana ovelta ennen laulajaisten alkua. — Vesilahtilaiset! Kaikin kilvan kuulemaan! 4425

Kuollut.

✝

Surulla ilmoitamme
että
rakas lapsemme

Aina Sylvi

kuoli Hämeenkyrön Osaralla 5 päivä Heinäk. 1909, kolmannella ikävuodellaan. Häntä kanssamme kaipaavat 3 siskoa, 4 veljeä, 2 taataa, 8 tätiä, 2 enoa, 2 setää ynnä muut sukulaiset ja tuttavat.

Ida ja Kalle Osara.

Nyt ompi Aina poissa
Hän muutti taivaaseen.
Siell' ilon asunnoissa on
Aina pienoinen.
4428

Tampereen Osuuskauppapiirin

Kesäjuhla

on ensi sunnuntaina tämän kuun 11 päivänä, alkaen klo 3 päivällä
Termopyylen tasangolla
OHJELMA: Soittoa,
Laulua,
Useita puheita y. m.
Virvokkeita saatavana. — Sadeilman sattuessa vietetään juhla Raittiustalolla. — Pääsy vapaa kaikille.
Piiritoimikunta.

Suomen Yhdys-Pankki

Perustettu 1862.

Omat varat 31,000,000:—

Ottaa rahaa korkoa kasvamaan: 130

5 % maksetaan rahoista.

Karttuvalla talletustilillä ja Talletustilillä muuttuvalla korolla.

3 % hyvitetään **juoksevalla tilillä.**

Toimittaa kaikkia pankkialalle kuuluvia tehtäviä. Toimia voidaan pankille antaa kirjeellisestikin.

Fr. Grundström & C:o Rauma.

Asioimis- ja tavarain-toimitusliike

vakuuttaa pikaisen lähetyksen ja halvat kustannukset, 20 % alennus rautatienrahdista kaikista lähetyksistä myös alle 6,000 kiloa sekä maksuton lähetys kaikille, Wenäjän Pohjanmeren Höyrylaiva Osake-Yhtiön laivoilla meille, Lybeckis'ä ed. l. osoitetuille tavaroille. Tavaranomistaja veloitetaan ainoastaan rahdeilla, tullipassituksella ja kraananvuokralla. Säännöllinen höyrylaivaliike **Hamburgista, Lybeckistä, Hullista, Köpenhaminasta, Tukholmasta, Hernösandista, Geflestä, Surdsvallista ja Pietarista.** Asiamiehemme Tampereella on **Uno Heinrichs.** Telef. 4 73.

Hyvän tupakan tuntijat polttavat
SUOMALAISEN TUPAKKATEHDAS O.-Y:n
SUOMI-, KANTELE- ja HAIKU-savukkeita
(H.2,384) 4214

Kansallis-Osake-Pankki

ottaa vastaan rahoja korkoa kasvamaan

Säästökassakirjaa vastaan.

Säästökassakirja on erittäin sopiva talletusmuoto pienten summain käyttelijöille, koska sillä otetaan ja annetaan rahaa 1 markasta alkaen kerrallaan.

Säästökassakirjalta voidaan nostaa irtisanomatta 500 markkaan asti.

Säästökassatilillä lisätään vuosittain kasvanut korko pääomaan, niinkuin säästöpankeissakin. 971

Palvelukseen halutaan

Konemestarin

toimi

Tampereen lähellä sijaitsevassa puuhiomossa on avoinna, tekniilliset tiedot omaavien ruotsia ja suomea puhuvien henkilöiden haettavana. Toimeen on astuttava ensi syyskuun 1 p:nä. Hakemukset, joita tulee seurata todistukset tähänastisista toimista sekä suositukset ja palkkavaatimus, ovat lähetettävät ennen kuluvan heinäkuun 25 päivää osoitteella Träsliperi Tampere.

Kaakelipuun tekijä
saa uunityötä Järvensivun kansakoululla. 4423

Pojat ja tytöt

Hyvää ansiota saatte kun tulette samusin myymään Tampereen Sanomia!

Myytävänä.

Hels. San. 4 s. 40 mm.

Ilmoitus.

5,000 kuutiojalkaa oksattomia 2 v. vanhoja täysin prima koivulautoja eri vahvuuksia myytävänä Brendin höyrysahalla Hämeenkyrössä. Hintatarjouksia tehdessä hinta vapaasti vaunuun lastattuna Siuron asemalle. Tarjoukset tehtävät:
4431 Jalmari Raipalalle, Hämeenkyrö

Tampereen Osake-Pankki

ottaa

vakuututtaakseen

kuoletusta vastaan heinäkuun 1/14 p:nä tapahtuvassa arvonnassa

Wenäjän I 5 % Pelkintolainaan v:lta 1864

kuuluvia obligatsioneja. Ilmoitus vakuuttamisesta on Pankissa tehtävä viimeistään heinäkuun 12 päivänä.

Mäskiä

Santalahden juomatehtaalla.

HEVONEN.

Messukylän pappilassa on myytävänä 4-vuotias, 11 korttelia korkea ruuna.
4426

Ilmotuksia.

K. G. Laukkanen
Lääninarkistonhoitaja
toimittaa asianajoa Hämeenlinnan Lääninhallituksessa sekä muissa virastoissa.
HUOM.! Hirvenmetsästysanomuksia.
4419

Lukijat, suosikaa ostokseillanne niitä liikkeitä, jotka ilmottawat Tampereen Sanomissa!

Laivaliike.

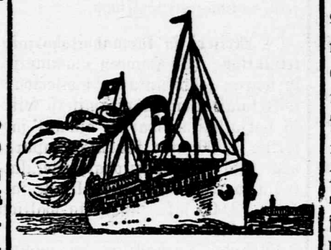

Turku—Hanko—Lyypekki
Höyrylaivat
Pehr Brahe ja Porthan
lähtevät:
TURUSTA joka tiistai
HANGOSTA „ torstai klo 3,30 i.-p.
LYYPEKISTÄ „ torstai „ 6 „
ottaen mukaansa matkustajia ja lastia.
Lähemmin ilmoittaa
258 **O. & J. Strandell.**

Huveja.

Pirkkalan Maanmiesseuran
KESÄJUHLA ja ILTAMA
pidetään lauantaina t. k. 17 päivänä klo 10 alkaen Kassilan yksinäisessä sotilasvirkatalossa.
OHJELMASSA on: Soittoa, Puheita, Esitelmiä ja kilpailuja kyntämisessä, juurikasvien harventamisessa, heinien kuivuun asettamisessa ja lypsämisessä. Näitä paitsi on piirien kesken ampumista ja köydenvetoa.
ILTAMA alkaa klo 7 hyvällä ja hauskalla ohjelmalla.

Ilmoittajille

huomautamme, ettei Tampereen Sanomiin oteta julaistavaksi sellaisia ilmoituksia, joita ei maksu seuraa. Poikkeuksena ovat vaan kunnalliset ja muut virastot sekä konttorimme kanssa erikoissopimuksen tehneet ilmoittajat.

Viivytyksen välttämiseksi on siis tilapäisilmoitusten lähettäjille mukavinta liittää ilmoitusmaksu heti ilmoitusta lähetettäessä.

Suomen meijeritilasto.

Maamwiljelyshallitus toimeenpani hiljattain maamme meijeriliikettä koskewan yleiskyselyn. Waikka tuo kysely selwittäkin oloja wuodelta 1907, ei täten saatu tilasto silti liene mielenkiintoa wailla, warsinkin kun tuo kysely koski ainoastaan niitä meijereitä, joiden wuotuinen tuotanto nousi yli 500 kilogrammaan. Täten on aikaansaatu tilasto, joka antaa jotenkin tarkan kuwan meijeriliikkeestämme wiennin kannalta katsoen, koska kyselyn ulkopuolelle jääneet meijerit woidaan katsoa kuuluwan niihin, jotka tuotteensa muuttawat rahaksi kotimaisilla markkinoilla. Kun kuitenkin noin 30 meijeriä on ollut kyselyyn wastaamatta, ei seuraawassa esitettäwä kuwa meijeritilastostamme ole aiwan tarkka, mikä selwenee siitäkin, että se on ristiriidassa wientitilaston kanssa mainitulta wuodelta. Tilasto käsittää 751 meijeriä, eli 96,2 % niiden koko lukumäärästä.

Eniten meijereitä oli Turun ja Porin läänissä, wähimmin Wiipurin läänissä. Tämä johtuu siitä, että maito wiimeksi mainitussa läänissä jalostamattomana suureksi osaksi kulutetaan Wiipurissa ja Pietarissa, jonne wienti on noin 6 miljoonaa litraa wuodessa. Sama ilmiö on muuten yleinen koko maassa, sillä suurien kaupunkien ja muiden kulutuskeskuksien läheisyyteen ei yleensä ole meijereitä syntynyt.

Mitä meijereiden tuotantoon tulee, huomataan, että ne suurimmalta osalta elämät woinwalmistuksesta. Kysymyksessä olewana wuonna oli nimittäin maassa wain 5 meijeriä, jotka yksinomaan walmistiwat juustoa, 76:ssa walmistettiin sekä juustoa, että woita, muut oliwat yksinomaan woimeijereitä. Näiden kaikkien meijereiden yhteistuotanto oli 12,168,233 kg. Tämä tieto on kuitenkin ristiriidassa maan wientitilaston kanssa, joka mainitulta wuodelta osoitti meijerituotteita wiedyn maasta 12,711,854 kg.

Tietoja antaneista meijereistä oli 240 yksityishenkilöiden omistamia, 115 osakeyhtiöiden ja 396 osuuskuntien. Näin ollen oli yli 50 % maan meijereistä perustettu osuustoiminta-periaatteen pohjalle, mikä seikka mielestämme on warsin hywä todistus tämän aatteen elinwoimaisuudesta. Samalla on huomattawa, että osuusmeijerit yleensä owat paljon suuremmat ja teknillisessä suhteessa huomattawasti paremmin warustettut, kuin sekä yksityisten, että osakeyhtiöiden omistamat meijerit. Wiimeksimainituista seikoista on parhaana todistuksena se, että osuusmeijereiden yhteistuotanto nousi 9,5 miljoonaan kilogrammaan ja muu tuotanto, noin 2,6 milj. kg. jakaantui suhteellisesti yksityismeijereiden ja yhtiömeijereiden kesken.

Wiittaamme jo edellä juusto- ja woituotannon suhteeseen mikäli se näitä tuotteita walmistawien meijereiden lukua koskee. Meijereidemme juustowalmistus oli mainittuna wuonna 1,366,398 kg., josta 838,200, eli 61,3 % oli wientitawaraa. Tärkän yhteydessä on merkille pantawa se omituinen ilmiö, että yksityismeijerit juustowalmistuksessa owat melkoisesti edellä maamme suurin osuusmeijereitä. Edellisissä walmistettiin nimit. 764,272 kg. juustoa, jälkimäisessä wain 295,228 kg. ja muu tuotanto 306,898 kg. oli yhtiömeijereiden. Suurin on juustowalmistus Uudenmaan läänissä, missä walmistetaan 3/5 maan kokonaistuotannosta.

Paitsi näitä, suorastaan tuotan-

Parasta
Moottoriöljyä
ja
Bentsiiniä
4430
Konekauppa o-y. AATRA
TAMPERE, Hämeenk. 9, puh. 3 70.
HELSINKI, Mikonkatu 8, puh. 3773.

toa koskewia seikkoja, on tämän yleiskyselyn perusteella saadusta tilastossa tarkkoja tietoja meijereiden käyttöwoimasta. Tästä käy selwille, että osuusmeijerit täsäkin suhteessa owat melkoisesti muita edellä, kun owat paljon suuremmassa määrässä kuin yksityis- ja yhtiömeijerit ottaneet käyttöwoimakseen höyryn.

Mitä sitten meijerissä käytettyyn raaka-aineeseen tulee on siitäkin tässä tilastossa tietoja olemassa, waikka ne senwuoksi, että monet meijerit owat tätä koskewiin kysymyksiin olleet wastaamatta, eiwät woi olla aiwan tarkkoja. Kuitenkin katsomme nuo tiedot julkaisemisen arwoiksi sen wuoksi, että kysymyksellä siitä, miten paljon maitoa yleensä on tarwittu woinwalmistukseemme on melkoisen suuri taloudellinen merkitys. Saatujen tietojen mukaan on tuo määrä arwioidu 299,064,000 kiloksi, mikä tekisi noin 24,5 kg. maitoa yhtä woikiloa **kohti.**

Kuten näistä poiminnoista ehkä käynee selwille, on puheenalaisella yleiskyselyllä sangen suuri merkitys, koska sen awulla woidaan saada hywinkin tarkka kuwa meijeriliikkeemme laajuudesta, samalla kun se meille osoittaa mihin suuntaan me woimme suuriarwoista teollisuushaaraa kehitellä. Tilasto ei walitettawasti tällä kertaa ole aiwan tarkka, mutta wertailemalla maanwiljelyshallituksen yleiskyselyn tuloksia muihin lähteisiin, esim. „Pellerwon" osuusmeijeritilastoon, owat näin saadut tiedot kutakuinkin tyydyttäwiä. Walitettawasti tämä tilaston puutteellisuus johtuu siitä, että — kuten jo alussa mainitsimme — noin 30 meijeriä on syystä tahi toisesta laiminlyönyt tietojen antamisen toiminnastaan. Koska kuitenkin tällaisia kyselyjä wastakin wiranomaisten puolelta tultanee tekemään, niin ei saisi moinen salaperäisyyteen werhoutuminen enää tulla kysymykseen. On nimittäin huomattawa, ettei paremmaa tapaa tarkkojen ja luotettawain tilastollisten tietojen hankkimiselle ole, kuin juuri tämä, jonka maanwiljelyshallitus nyt on ottanut käytäntöön kääntymällä wälittömästi kunkin meijerin puoleen.

Tampere, heinät. 8 p:nä.

Ministerineuwosto ja Suomen asiat.

Pietarista, heinäkuun 7 päiwänä. Ministerineuwostolla ei ole puolestaan ollut mitään muistuttamista Suomen luotsi- ja majakkaloitokseen upseerien eläkeohjesääntöön ehdotettuja muutoksia wastaan. Mitä taas tulee 630,896 ruplan maksamiseen waltakunnan rahastosta Suomen kruunulle erinäisistä keisarikunnan sotilaswiraston haltuun jätetyistä Suomen hajotetun sotawäen omaisuudesta, on ministerineuwosto ollut siitä mieltä, että mainittu summa on maksettawa siten että suoritus tapahtuu wähentämällä tämä summa siitä rahamäärästä, joka Suomen kruunun on waltakunnan rahastoon suoritettawa keisarikunnan sotilasmenojen awustukseksi wuodelta 1908.

Mustialan torppariolojen järjestäminen.

Senaatissa esiteltiin eilen Mustialan emätilan torppariolojen järjestämistä warten asetetun komitean mietintö. Senaatti päätti hywäksyä komitean ehdotuksen siitä tawasta, miten Mustialan torpan alueiden tiluswaihdosta johtuwa wiljelyswäli on suoritettawa, sekä myönsi mainittujen torpanalueiden latojen waihdosta ja muutosta aiheutuwien menojen suorittamiseksi kaikkiaan 1046: 49. Periaatteessa hywäksyi senaatti komitean laatiman wuokrawälikirjaehdotuksen siihen sisältywine metsänkäyttömääräyksineen, mutta antoi senaatti komitean toimeksi laatia wälisaikaiset sopimusehdotukset torpparien kanssa tehtäwistä kontrahdeista, joiden kontrahtien tulee olla mahdollisimman tarkasti tänä wuonna wahwistetun torpparilain mukaisia. Sanotut wälisaikaiset sopimukset owat lähetettäwät senaarin wahwistettawiksi ja tulewat ne olemaan woimassa siksi kunnes saadaan laadituksi erityinen laki kruunun maiden torppareista. Muuttamatta hywäksyi senaatti komitean ehdottaman weromäärittelyn uusia wiljelyswuokratiloja warten sekä ohjesääntöehdotuksen Mustialan wuokratilallisten yhteisten asiain hoidosta. Wiljelyswuokratilojen paikoilleen jäämien rakennusten kuntoonpanemista ja uudistamista warten, myönsi senaatti komitean ehdottaman määrän 14,800 mk. sekä antoi komitean toimeksi jakaa Piilolan torpan tarpeeksi jääneen alueen ajuntowuokratiloiksi. Senaatti päätti hylätä Mustialan emätilan jo olewan talouden sekä Mustialan torppien tilusten järjestämistä warten asetetun komitean ehdotuksen että kruunun metsätaloudelle Mustialassa tarwittawat osat Juholan ja Lautaportaan perintötiloista lohkomisen jälkeen myytäisiin. Mainituista maa-alueista tullaan niinmuan muodostamaan wuokratiloja.

— **Myönnetty laina.** Korkeimmassa paikassa on myönnetty Lahden kaupungille 110,000 mk. laina sairashuoneen rakentamista warten. Lainasta maksetaan 5 % korkoa, siitä 2 % kuoletuksekseen.

— **Perttulan kaswatuslaitos.** Senaatti on päättänyt suostua siihen, että Perttulan tyttösämielisten kaswatuslaitokseen saadaan wastaanottaa 4 ylimääräistä oppilasta.

— **Tuomarit.** Ikaalisten tuomiokunnan tuomarin wirkaa hoitamaan on Turun howioikeus määrännyt howioik. ausk. J. Koskisen siksi, kunnes sanottu wirka, joka on julistettu awonaiseksi, wakinaisesti täytetään.

— **Meijeri ja karjanhoitoharjoittelulaitos.** Itä-Hämeen maanwiljelysseuran johtokunta on meijeriharjoittelulaitoksen ylläpitämiseksi wiittä harjoittelijaa warten anonut jatkettua 1,000 mkn suuruista apurahaa sekä karjanhoitoharjoittelulaitosta warten 10 harjoittelijalle jatkettua 2,000 mkn suuruista waltion awustusta.

Maanwiljelyshallitus on puoltanut meijeriharjoittelulaitosta warten 1,000 mk. sekä 10 karjanhoitoharjoittelijaa warten 1,650 mk.

— **Eläke.** Senaatti on wakuuttanut Janakkalan Wähikkälän kansakoulunopettajalle Kasimir Agapetus Leimulle 1,000 mk. elinkautisen eläkkeen.

Rewisionilaitoksen uudestaan järjestäminen.

Maanwiljelyshallitus, jota on käsketty antamaan lausuntonsa yleisen rewisionioikeuden laatimista ehdotuksista armollisesti asetuksiksi Suomen rewisionilaitoksen järjestämisestä ja rewisionilaitoksen johtosäännöksi, on lausunnossaan huomauttanut, että mietintö, samoin kuin siihen liittywät asetus- ja johtosääntöehdotukset, koskee siksi paljon sille suorastaan wieraita rewisionilaitoksen järjestämistä koskewia yksityiskohtia että seikkaperäisen lausunnon antaminen siitä hallituksen puolelta ei ole woinut tulla kysymykseen.

Mikäli maanwiljelyshallitus kuitenkin on katsonut woiwansa asiata arwostella, owat mietinnössä tehdyt esitykset yleensä oikeaan osattuja ja on maanwiljelyshallitus tässä kohden erityisesti kääntänyt huomionsa sellaisiin ajanmukaisia parannuksia koskewiin ehdotuksiin kuin mietinnössä olewat esitykset wirka-ajasta muitten tointen pitämisestä waltion wirkojen ohessa sekä wiransijaisen palkkiosta. Maanwiljelyshallitus on niinikään katsonut oikeaksi ja tarkotuksen mukaiseksi ne esitykset, jotka koskewat tarkastuspalkkiota. Mutta mitä itse tarkastuksen toimeenpanemiseen tulee, ei se maanwiljelyshallituksen mielestä eräässä kohdin ole hywin suunniteltu, siinä nimittäin että rewisionioikeuden tarkastajain, joiden pätewyys asetusehdotuksen 6 pykälässä määritellään siten että heidän „yleensä tulee olla teknillisesti siwistyneitä", tulisi toimittaa tarkastus „wähemmän tilien täsmällisyyteen nähden kuin asianomaisten wiranomaisten hallintotoimenpiteiden silmällä pitoa warten" sekä „harkita onko wirastojen toiminta yhdeltä tahi toiselta kohdalta osottautunut epätyydyttäwäksi". Maanwiljelyshallituksen mielestä näet, joskin luonnollisesti olisi sangen suotawaa että tarkastus yleensä ulotettaisiin myöskin hallintotoimenpiteitten tarkotuksen mukaisuuden tarkastamiseen, on epäilyksen alaista, woitaisiinko edellämainitun yleisen ja werrattain epämääräisen pätewyysehdon pohjalla kysymyksessä olewalla ylitarkastajalla edellyttää olewan riittäwää pätewyyttä seuraamaan hallintomme siksi monia ja erilaisia haaroja.

Kolerawaara.

Kuollut.

Lääkintähallitukselle saapuneen telefoonitiedon mukaan on wenäläinen, Kiwennawalla koleraan sairastunut tohtorin rouwa Bruhn kuollut.

Ei koleraa.

Tutkimuksessa on saatu selwille, että Salmissa sairastuneella laiwuri Romanoffilla ei ole koleeraa, jonka wuoksi lääkintähallitus sähköteitse on määrännyt hänet laskettawaksi pois sairaalasta. Samoin on toimitetussa tutkimuksessa käynyt selwille, että Wiipurissa sairastunut konduktööri Schuschin ei pode koleeraa, jonka tähden lääkintähallitus on antanut määräyksen että hänetkin saadaan laskea sairaalasta.

Joensuun piirin piirilääkäri on sähköteitse ilmoittanut lääkintähallitukselle että Joensuussa sairastunut koneenkäyttäjän waimo Björklund woi hywin ja että hänellä luultawasti ei ole koleeraa. Tutkimusta toimitetaan paraillaan.

— **Suomen Pankin kurssit.** Pietarin myyntikurssi on nyttemmin 268:—, ostokurssi 266:— sekä 3 kuukauden kurssi 262:60.

Kuwernöörin tarkastusmatka.

Hämeenläänin kuwernööri, ewersti Iwar Gordie lähti täältä toissailtana kello 7 aikaan Messukylään, mihin saapui puoli 8 illalla. Messukyläss hän käwi sikäläisen nuorisoseuran talolla, jonne hänelle tuotiin tarkastettawaksi kunnan tilikirjat, kuntakokouksen pöytäkirjat, kunnanwaltuusston pöytäkirjat ja waiwaishoitohallituksen pöytäkirjat. Kirjojen tarkastuksen jälkeen kuwernööri puheli sikäläisten kunnalliswiranomaisten kanssa kuntaa ja waiwaishoitoa koskewista asioista. Kunnallisten asian hoitoon samoin kuin waiwaishoitoonkin oli hän ollut erittäin tyytywäinen. Wielä hän käwi sikäläisellä paloasemalla tarkastamassa palokalustoa.

Kello 9 aikaan illalla kuwernööri palasi jälleen Tampereelle, asettuen asumaan Centraalihotelliin.

Eilen aamulla kuwernööri lähti täältä wesitse Pirkkalaan, jossa hän käwi sikäläisellä köyhäintalolla. Sinne hän oli puheilleen kutsunut Pirkkalan kuntakokouksen puheenjohtajan, jonka kanssa hän neuwotteli en, jonka kanssa hän neuwotteli niinikään kunnallisista asioista. Samalla hän tarkasti Pirkkalan kunnan arkistoa.

Pirkkalasta herra kuwernööri lähti eilen kello 12 aikaan päiwällä moottoriweneellä Tottijärwelle.

Tottijärwellä herra kuwernööri toimitti samanlaatuisia tarkastuksia kuin edelliessäkin paikoissa.

Kesäostoksemme!
Tarmokas ja yrittelijäs liikemies ei päästä myyntilaisuutta käsistään, waan wetoo
Tampereen Sanomain
lukijakuntaan ilmottamalla liikkeestään sille, sen lehdessä. Sentähden olisi toiwottawaa, että lukijamme myöskin puolestansa tekisiwät wastapalweluksensa näille liikkeille,
ostamalla ainoastaan heiltä.

Suomen tukkukauppiasyhdistys.

Johtokunnan waali.

Eilen klo 2 päiwällä oli Suomen Tukkukauppiasyhdistyksen hallintoneuwostolla kokous täällä Kauppaseuran huoneistossa. Walittiin johtokunta, johon tuliwat kauppias Fr. Björkqwist, prokuristi E. A. Solin ja kauppias Kusto Ojanen, joista ensimmäinen puheenjohtajaksi. Johtokunnan warajäseniksi walittiin kauppiaat N. Tirkkonen ja J. Pahlman, jotka kaikki owat Tampereelta.

— **Tampereen reaalilyseon määräraha.** Senaatti on myöntänyt 2,200 mk. määrärahan koulukaluston y. m. hankkimista warten Tampereen suomalaiseen reaalilyseoon.

— **Tulecko leiwänhinta nousemaan?** Täkäläiset leipurit owat olleet aikeissa tämän kuun alusta kohottaa leiwänhintaa korotetun työwäen palkan ja nousseen maidon hinnan tähden. Saadakseen aikaan yhteistyön on pantu kiertämään listoja kaupungin leipurien keskuuteen, ja onkin noin kaksikymmentä ilmoittanut suostuwansa korottamaan tuotteittensa hinnoja. Sen mukaan mitä T. N. on saanut tietää ei ole kuitenkaan saawutettu mitään yksimielisyyttä. Luultawastikin kutsuttanee leipuriammatinharjoittajat yhteiseen kokoukseen näinä päiwinä, jotta mahdollisesti 15 p:stä saataisiin hinnat korotetuksi.

Hinnan pitäisi kohota 10—20 prosentilla koskien niin hywin nisukuin hapantaleipäkin.

— **Elinkeinoilmoituksia.** Pika-ajuri Frans Ollikka on maistraatille ilmoittanut lopettawansa pika-ajuriliikkeen numerolla 177.

Talonomistaja Kalle Mäkelä on ilmoittanut ryhtywänsä harjoittamaan pika-ajuriliikettä nuomerolla 177.

— **Epäterweellisiä lihoja otettu takawarikkoon.** Eilen aamulla otti terweyspoliisi kauppatorilla eräältä Lempäälästä kotoisin olewalta talolliselta takawarikkoon lehmän lihat sen wuoksi, että lehmä oli heti poikimisen jälkeen teurastettu.

Toissa aamuna otti terweyspoliisi Mustasjalahdessa eräältä Pälkäneeltä kotoisin olewalta emännältä takawarikkoon wasikanlihat sen wuoksi, että wasikka oli heti syntymisensä jälkeen teurastettu.

— **Täkäläiset sanomalehdet.** Kansan Lehden wastaawana toimittajana tulee tästedes olemaan saman lehden reportteri Kaarlo Harwala (ent. Helminen).

— **Kaupunginfinöörin kesäloma.** K. K. Waaramäelle on rahatoimikamari myöntänyt wielä 1½ wiikkoa kesälomaa kiwulloisuuden tähden.

— **Yliajo.** Eilen iltapäiwällä ajoi erään täkäläisen konekaupan juoksupoika polkupyörällä Hämeensillan länsipäässä nom 5 kk. wanhaa lasta sylissään kantawan waimon päälle, jolloin lapsi jollain tawoin loukkaantui. Sieläisipä pyöräilijöitten näinkin wilkasliikkeisillä paikoilla olla warowaisempia, ettei tällaisia onnettomuuksia tapahtuisi.

— **Wahwistetut säännöt.** Läänin kuwernööri on wahwistanut ohjesäännöt Lempäälän pitäjässä pidettäwiä toripäiwiä **warten.**

— **Tapaturmainen kuolema.** Iltajunan lähtiessä eilen klo 3,30 Mänttän asemalta Wilppulaan, sattui ikäwä tapaturma. Kun nim. paperileikkaaja Ahlgrén aikoi hyppätä erääseen paperilastissa olewaan waunuun niin irtaantuiwatkin hänen kätensä, jolloin hän joutui waunujen wäliin pudoten kiskoille sillä seurauksella, että ruumis meni poikki watsan kohdalta ja jalat ruhjoontuiwat pahoin. Kuolema seurasi heti. — Ahlgrénia, joka oli keski-ikäinen mies, jäi suremaan puolisa ja kaksi alaikäistä lasta.

— **Hukkunut.** Siuron koskeen hukkui toissailtana tukkeja laskemassa ollut työmies Sw. Toiwonen Suodenniemen Leppälammin kylästä. Wainaja oli wasta 20 wuotias.

— **Hukkuneen lapsen ruumis löytynyt.** Wiime kesäkuun alkupäiwinä Herraskoskeen hukkuneista työmies Jokisen lapsista, joista toinen saatiin ylös kuolleena muutaman minuutin kuluttua, on nyt wihdoin toinenkin ruumis löytynyt. Ruumis nousi wiime lauwantaina weden pinnalle noin kilometriä alempana hukkumispaikasta.

— **Jämsän kirkkoherran wirka.** Waalikysymyspäiwä kirkkoherran waalia warten oli wiime sunnuntaina Jämsässä. Jumalanpalweluksen päätyttyä teki waalintoimittaja pastori Raekallio tawanmukaiset kysymykset seurakuntalaisille, jolloin ilmeni heidän keskuudessaan paljon erimielisyyttä. Kun kysyttiin, oliko seurakuntalaisilla waalipappeja wastaan mitään muistuttamista, esitti agronoomi A. Konkola neljänneksi waalisaarnaajaksi Luth. ew. yhdistyksen asiamiehen, pastori H. Pätiälän. Maanwilj. Osk. Patajoki ilmoitti haluawansa neljänneksi waalisaarnaajaksi Jämsään nimitetyn kappalaisen Hannes Leiwiskän. Waalipappeina owat Ehrat Howilainen Anttolasta, Seijes Hollolasta ja Broms Mäntsälästä. Kun näin oli ilmennyt erimielisyyttä seurakunnan keskuudessa, olisi täytynyt ryhtyä äänestämään esitysten johdosta, mutta silloin huomasikin waalintoimittaja, ettei kirkonkokouksen ääntölista ollut lainmukaisessa kunnossa, jonka tähden toimitus keskeytettiin, kunnes taas tuomiokapituli määrää uuden waalikysymyspäiwän. — Uusim.

Pikku uutisia.

— Wihittyjä. Wiime lauantaina wihittiin Mikkelissä awioliittoon Mikkelin läänin maanwiljelysseuran sihteeri, agronoomi J. W. Sipilä ja nti Lyydi Pulliainen.

— Kansainwälinen rauhankongressi pidetään Tukholmassa elokuun 23 p:stä syyskuun 4 päiwään. Kongressia walmistawa toimikunta, johon kuuluu m. m. Carl Bonde (puheenjohtaja), Edw. Wawrinsky (warap.), Johan Bergman ja W. Langlet (sihteeri), on näinä päiwinä lähettänyt kutsut, joissa lyhyesti kerrotaan kogressin ohjelmasta, keskusteluista, huwimatkoista y. m. Osanottoilmotukset woi lähettää osotteella: 18:de internationella fredskongressens organisationskommitté. Stockholm, Lästmagaregatan 6. — Ilmotuksen mukana on lähetettäwä osanottomaksu 7 mk. 70 p., mihin jo on laskettu painetun kokouskertomuksen maksutin, huwimatkojen pilettihinnat y. m.

— Perttilän tuominen Suomeen. U. S:n saamien tietojen mukaan ei waratuomari Haikala olekaan matkustanut Kap-Kaupunkiin waan oleskelee wielä Lontoossa odottelemassa Kap-Kaupungista wirallista tietoa, luowutetaanko Perttilä Suomeen tuotawaksi wai ei. Mahdollista on, että waratuomari Haikala ennen pitkää palaa takaisin Suomeen, jättäen koko asian siksen, jos mainittu wirallinen tieto wiipyy wielä jonkun aikaa.

— „Ruotsia puhuwien naisten ja herrain" tenniskluhia puuhaawat eräät täkäläiset herrasmiehet kaupunkiimme. Osanottajien ilmoittautumista warten laadittuun listaan, joka on jo toista wiikkoa ollut esillä Engströmin kahwilassa, on tähän saakka merkitty 13 ruotsalaista nimeä.

Tämä ruotsalaisten homma rauennee unelmiinsa.

— Harhaman kielikauneuksia. Harhaman 1 osassa on m. m. seuraawa „taiteelliseen" muotoon puettu „kuwaus":

— — — „Hän näki nyt kaiken häwiön ilmestywän elämänkäärmeenä, joka pysäkensä ijankaikkisena, rawitsi itsensä omalla itsellänsä, sii lapamatonsa ja syntyi siitä ruuasta aina uutena ja purki ruuaksensa loppumatonta lapamatoansa: elämää."

— — — „Se katseli taas kylmänä, kuinka elämänkäärme oksensi ja sylki uutta elämää, purki lapamatonsa ja ahmi ne taas ateriaksensa."

— Maanjäristys Wiljakkalassa. Kummia kuuluu Wiljakkalasta, sillä luonnonwoimat owat siellä olleet liikkeellä. Wiime kuun 28:nen päiwän aamuna heräsiwät Wiljakkalan kirkonkylläläiset kowaan jyrinään ja akkunoiden helinään. Kauhun ja kummastuksen waltaamina kylläläiset riensiwät ulos aamuntuissaan tästä jyrinästä selwää ottamaan. Ihmeekseen he saiwat nähdä erään talon suuren, pari wuotta sitten rakennetun kiwinawetan yhden seinän tykkänään sortuneen alas. Waaraan oli myöskin joutua mainitun rakennuksen wieressä olewa talon sauna sekä pari sikaa, jotka kaikessa rauhassa kelliwät saunan seinustalla, jonne saakka kiwiä oli wierinyt.

Tämän järistyksen syyksi silminnäkijä ei sano ainoastaan luonnon woimaa joka ehkä osaksi on mullistukseen waikuttanut, waan myöskin huonoja rakennusmestareita, jotka owat tämän nawetan rakennuttaneet.

— Weden lämpö oli eilen Pyhäjärwessä Palomäen uimahuoneella 19° ja Näsijärwessä kosken niskassa 16°.

Muualta kotimaasta.

— **Ilkiwallasta, wai käskystäkö?** Sen mukaan kuin Östra Finland on saanut tietää, repi kolme wenäläistä sotilasta eilistä wastaan yöllä lipun alas Papulan matkailijahotellin katolta Wiipurissa. Lippu tuotiin takaisin eilen aamulla ja selitettiin silloin että lippu saa olla paikoillaan.

— **Mustarokko liikkeellä.** Siinä junassa, joka lähtee Joensuusta klo 9,45 a. p. oli wiime lauantaina eräs mustaanrokkoon sairastunut henkilö. Wärtsilän asemalle saawuttaessa oli hän jo niin heikko, että hänen täytyi poistua junasta. Lääkärin tarkastuksessa huomattiin hänen todellakin sairastawan mustaarokkoa.

Waunu, jossa sairas oli, saapui aina Wiipuriin saakka. Samoja 3:nen luokan waunuja yhdistettiin wiime sunnuntaina junaan, joka lähtee Wiipurista klo 5,55 i. p. Elisenwaaraan. Antrean asemalla wasta waunut erotettiin toisista waunuista. Ei nim. enää tarkalleen muistettu missä waunussa rokon saastuttama henkilö oli matkustanut. — K:la.

— **Haminan postiwarkaus.** Poliisikuulustelussa pidätetyt weljekset Hall, posteljooni Frans Hall ja sahan työmies Hall owat nyttemmin tunnustaneet osallisuutensa Haminassa wiime talwena tapahtuneeseen suureen postiwarkauteen wäittäen siihen osallisiksi muitakin henkilöitä, kuten Ameriikkaan lähteneen työmiehen Wasaran ja nuohoojamestari A. Laukkasen, joka wiimemainittu kiwenkowaan wäittää walheeksi syytöstä. Rahoja on löydetty Hallien osottamilta paikoilta useampia tuhansia markkoja. Kerrotaan muitakin henkilöitä olewan sekaantuneen juttuun.

Kirjallisuutta ja taidetta.

Suomalaiselle runoilijalle terwehdyksiä ulkomailta.

„Dikter"-nimisen runokokoelman johdosta, joka sisältää joukon ruotsinnoksia Larin Kyöstin runsaasta runoudesta, owat useat Skandinaawian huomattawimmista kirjailijoista lähettäneet hänelle ystäwällisiä terwehdyksiä. Niinpä hän on saanut wastaan ottaa kehoittawia ja tunnustawia sanoja sellaisilta kuuluisuuksilta kuin Strindberg'ilta, Heidenstamilta ja Selma Lagerlöfiltä.

Wiimeksi on äskettäin itse kuulusja wanhus Georg Brandes lähettänyt Larin Kyöstille kirjeen, jossa hän m. m. lausuu, että „Dikter" on „en god och rig Bog först og fremmest", on ennen kaikkea rikas ja hywä kirja.

Luonnollisesti tällaiset ystäwälliset tunnustukset, kun ne tulewat sellaisten kirjallisten kuuluisuuksien kädestä, owat omiaan wirkistämään kirjailijan mieltä ja auttamaan jossain määrin häntä kestämään sen kylmäkiskoisuuden, jota omassa maassa useimmiten saa osakseen.

— **Suomenmaan wirallista tilastoa** on ilmestynyt XVIII. Teollisuustilastoa w. 1907. Tehtaat ja käsiammatit. Työpaikkain luku oli w. 1907 koko maassa 9,269, joissa työntekijöitä 135,415, ollen tuotannon arwo Smk. 513,648,026. — Wastaawat luwut w. 1906 oliwat 8,827; 113,518 sekä Smk. 439,478,282. Nämä jakautuwat kaupungeille ja kauppaloille sekä maaseudulle seuraawasti:

	Työpaikkoja luku %	Työntekijöitä luku %	Tuotanto milj. mk %
	w. 1906.		
Kaupungeissa	3,986 45,16	58,343 51,4	258,3 58,8
Maaseudulla	4,841 54,84	55,175*) 48,6	181,2*) 41,2
	w. 1907.		
Kaupungeissa	4,174 45,08	74,147 54,75	310,4 60,44
Maaseudulla	5,095 54,97	61,268 45,25	203,2 39,56

Laskemamme prosenttiluwut osoittawat että kun työpaikkojen luku maaseudulla kaupunkeihin werraten, on hiukan kaswanut, on niin hywin työntekijäin kuin tuotannon arwon suhteellinen lisäys kaupungeissa suurempi kuin maaseudulla. Julkaisussa on koko joukko mielenkiintoa ansaitsewia tietoja ja on arwokas lisälähde teollisuuden kehityksen tutkijoille.

— **Suomen Urheilulehti,** n:o 12 on ilmestynyt. Sisällys: Suomen Eduskunnalle, Zach. Castrén'in ja Juhani Arajärwen anomusehdotus määrärahan myöntämisestä Suomen W. ja U. Liitolle. — Päiwäpaisteeseen (4 kuwaa). Woimistelun suhde ruumiiliseen kauneuteen, kirj. A. A. W—a. — Kirjastomme ja woimistelukirjallisuus, L. P—a. — Murtomaajuoksukilpailut Turussa (3 kuwaa) kirj. W. J. — Helsingin Kisa-Weikkojen maratonkilpailut 13. 6 (3 kuwaa). — Jiwari Tuomistoa haastattamassa. — Suomen W. ja U. Liiton wuosikertomus 1908, tilastollinen yleiskatsaus. — Amerikkalaisten urheilumenestyksen salaisuus. — Surullinen tapaturma. — Tampereen Riento (kuwa). Uutisia. Rintauinnissa tawallisimmin ilmenewiä wirheitä, kirj. Aino Malmberg. — Naisten osasto: Suomen Naisten Woimisteluliiton 6:s juhla Oulussa (4 kuwaa). Uutisia.

*) Nämä numerot owat julkaisussa erehdyttäwiä ja koskewat wuotta 1905. Olemme ne korjanneet edellisen wuoden julkaisun mukaan.

— **Nuorsuomalaisen-Perustuslailis-suomenmielisen-puoluen Puoluekanslia,** Helsingissä Kasarminkadun 23:ssa Päiwölän talossa, on kesäkuukausina awoinna arkipäiwinä klo 11—3. Puhelin 54 29. — Puoluesihteerin kotipuhelin 68 65.

Metsästys- ja Kalastusterpeita

Lastenvaunuja ja Urheilukärryjä
Vahakankaita ja Kierrekaihtimia
Maalarinwärejä
Wärnissaa ja Lakkaa
Tapetteja y. m.
W:m SANDBERG'IN
Rautakaupassa.

Urheilua.

Suomen W. ja U.-Liiton neljäs yleinen wuosijuhla.

(Jatk.)

Sunnuntai-illan woimistelukilpailut Kansallisteatterissa.

Sunnuntaina esiintyi ensin Helsingin Reaalilyseon woimisteluseura Tarmo hra L. Tannerin johdolla. Esitystä emme nähneet, joten siitä ei siis mitään woi mainita. Helsingin Ponnistus ta johti hra H. Kaisto. Ohjelma oli waikeanlainen, mutta hywä, suoritus sitäwastoin ei ollut kiitettäwää. Marssi sitten hra A. E. Launiksen johdolla esiin Tampereen Yritys puolustamaan standaariaan. Ohjelma oli jotakuinkin hywä, juoksu tosin puuttui alentaen ohjelman arwoa. Sauwaliikkeet suoritettiin täsmällisesti ja melkeinpä wirheettömästi. Telineliikkeet oliwat waikeita ja suoritus hywä muilla telineillä paitsi pukilla. Yleiswaikutus esityksestä oli erittäin hywä, ja suoritus warmaan hywän joukon parempi kuin Y.-W:n.

Katajaisia Helsingistä johti hra L. Gustafsson. Katajaisilla oli hywä sauwaliikeohjelma, joka suoritettiin erittäin hywin. Telineliikkeistä epäonnistui rekkiliike useilta, mutta nojapuuliikkeet ja hyppy suoritettiin hienosti. Johtajan komentotapa oli omituinen, hän mainitsi liikeryhmän yhteisnimen ja sitten komensi numeroilla. Olikohan tämä oikeen?

Pyrinnön naiswoimistelijat

esiintyiwät sitten neiti Thyra Malin'in johdolla. Hieno ohjelma suoritettiin hywin. Aiwan toiselta tuntui Pyrinnön naisten kaunista ja sulawaa woimistelua katsellessa, kuin lauwantaina esiintyneiden naisseurojen miesmäistä woimistelua. Eräs woimistelunopettaja, esim. sanoi esiinmarssin tapahduttua, että „nämäthän osaawat marssiakin" ja myöhemmin „erittäin kaunista". Yleiswaikutus oli hywä.

Riihimäen Wisa herätti wähemmän huomiota.

Wiipurin Reippaan woitokas joukko marssi sitten esiin hra W. Pynnisen johdolla. Tältä waliojoukolta kuten Y. W:ltäkin odotettiin paljon, mutta todellisuus ei wastannut odotusta. Sauwaliikeohjelma ei ollut erikoinen eikä suorituskaan wirheetöintä. Telineliikkeet oliwat perin waikeita, jonka wuoksi ajatulo käwi epäwarmaksi. Telineliikkeet suoritettiin mutten hywin. Esityksen johdosta arwottiin Reippaan jäämän kiertokeksi ja Yritykseen ensimmäiseksi.

Paini.

Seurasi sitten ratkaisupaini Tuomiston ja Ischadschinin wälillä. Wenäläinen oli paljon warowaisempi kuin lauwantaina. Tuomistolla oli täysi työ saada wastustajastaan woitto. Wasta 34 minuutin kuluttua painoi hän Ishadschinin hartijat mattoon.

Wiimeisenä esiintyi Helsingin Jyry. Näytös ei herättänyt erikoista huomiota.

Maanantai-päiwältä.

Maraton juoksu.

Tämä kilpailulaji, niin rasittawa kuin se onkin, on wiime aikoina o-

HUOM! Urheiluseurat! HUOM!
Kannattaa käydä katsomassa Pokaali-varastoani sekä palkintomitalien mallia. — Hinnat ja tavara taatusti sopusuhtaiset. 286
Kultasepänliike M. V. TUOMELA (omist. K. Halmo)
Hämeenkatu 12. — Tampere. — Puhelin 547.

Matkakirjeitä

IV.

Matka Roomasta Neapeliin ei suurinkaan herätä matkailijan mielenkiintoa. Tosinhan tapaa silmä tällaisin matkalla kauniita näkäloja, wieläpä suurenmoisiakin, mutta mielestään on matkailija samallaisia nähnyt ennenkin, eiwätkä ne tarjoa hänelle mitään uutta nähtäwää, t. s. mitään erituoten repäsewää. Apeniinit tosin seuraawat mukana muodostaen näköpiirille wiehättäwän taustan, mutta seurasiwathan ne jo Roman tuollakin puolla ja eiwätkä ne täällä enemmän kuin sielläkään saata kilpailla Alppien kanssa mahtawuudessa.

Rahwas on kaikkialla peltotöissä kääntämässä mehewää mustaa multaa kewättöukoa warten.

Lähellä Neapelia tuli näköpiiriin yksinäinen wuori, joka ulkomuodoltaan muistutti tuliwuorta.

— Onko se Wesuwius? kysyin wieressäni istuwalta italialaiselta.

— Ei, ei, hän ehätti wastaamaan, ja äänenpainosta ja niistä harwoista sanoista, joita hänen puheessaan käytti, diwalsin että Wesuwius on paljon suurempi ja että se syöksee kidastaan tulta.

Mutta sittenkin oli näkemämme wuori Wesuwius, ja täytyy sanoa, ettei se näin mantereen puolelta nähtynä suinkaan tee waltawaa waikutusta. Wesuwius oli nyt aiwan rauhallinen, pieneltä walkeasta pilwenhattarasta joka leijaili sen yllä, wain huomasin, että sen aukosta kohosi sawua.

Matkailijasta, joka on ennin nähnyt Rooman ja jonka sydämessä wielä korkeina aaltoilewat tämän häwinneen suurruuden synnyttämät tunteiden mainingit, jotka nuorukaisena lukemalla ja nyt paikalla nähtyinä owat saaneet rinnan paisumaan, hänestä täytyy Neapelin, waikka se onkin Italian suurin kaupunki ja sijaitsee ihanalla paikalla Napolilahden rannalla, tuntua ikäwältä ja wähäkseltä. Onhan tosin Neapelillakin muistonsa „molempain Sisiliain kuningaskuntain" entisenä pääkaupunkina, mutta aiwan ne waalenewat Rooman tarjoamain muistojen rinnalla. Näköaloilaan, luonnon-runoudellaan ja nähtäwyyksillään wiittaa Neapeli Rooman. Wiimeksi mainittu kaupunki ei woi tarjota matkailijalle mitään siihen werrattuna kuin on käynti Capri'lla, Sorrentossa, Amalfissa tai wanhassa Pompeijissa. Mutta minun Neapelissa ollessani oli wuodenaika sopimaton sellaisille retkeilyille, ilmat oliwat kylmät ja Cookin matkailutoimiston hinnat hyen kalliit, joten päätin jättää ne tekemättä, sillä mielestäni olisiwat nämä seudut nähtäwät kewään ensi wihreydessä tai kesän wäriloistossa.

Sen sijaan nousin Posilipo wuorelle, mistä on sangen ihana näköala yli huimaawien korkeiden wuorijonojen, yli wiinitarhain peittämäin wihertäwäin loiwasti laskewain ylänköjen ja wiheriöissä laaksoissa uinuwain tiilikattoisten walkeain huwilain. Ja entäs nuo muurit, joista toiset hiipiwät huwilain ympärillä, toiset suojelewat teitä jyrkänteiden partailla! Näitä muureja peittäwät ikuisesti wihannat köynnöskaswit, jotka näyttäwät juurillaan murtautuwan muurien sisimpään. Ja sitten tuo jumalallinen Napolinlahti ihanuuksineen, tuo sinerwä wesi ja tuo tunnelmaa uhkuwa salaperäinen sinisenharmaa auer, joka äärii kaiken waippaansa, ja joka ainakin tähän wuodenaikaan on ominainen Italialle! Oli jo ilta kun palasin takasin kaupunkiin ja näkemästä jäi mm. m. Posilipo luola y. m. merkillisyyksiä, joita olin suunnitellut tarkastawani.

Kieltä taitamattomana maleksin yksinäni Neapelin katuja, tarkastellen karttaa ja seuraten sen neuwoja. Kartan awulla saawuin eräässä köyhään korttelissa, joita Neapelissa on useita. Kurjat kujat katuina, joista osa oli kiwettämättä, kujilla ja pihoilla wesilätäköitä, joista nousewa inhottawa löyhkä saattoi yhdennannattamaan. Seiniin liisteroiduista punasista ja keltaisista ilmotuspapereista oli riekaleita lipottamassa tuulessa, joten kadut muistuttiwat sattuwasti suurta räsyä. Erään tällaisen löyhkäämän kujan pääsä kiwimuurin päädyllä oli räikein wärein kömpelösti maalattu neitsyt Marian kuwa. Parwek

G. J. MARSCÉN

Kangas-kauppa

Kauppakatu 16.

SUOSITTAA:

Kuosikkaita Naisten Pukukankaita.

Villamusliineja.

Pumpulimusliineja.

Miesten pukukankaita, kotimaisia ja Englantilaisia.

2471

OSCAR BÅNG:in kangaskauppa

Tampereen Osake-Pankin talo. Puhelin 577.

4398

Pienempi määrä valmiita

Valkosia PELLAVALENINKIA, HAMEITA valkosia ja värillisiä

loppuunmyydään 50 % alennuksella.

tettu juurien juhlien ohjelmaan. Erinomaista harjoitusta waaditaan siltä, joka aikoo hywässä kunnossa päästä perille, silti joutuen palkinnolle. Kilpailijoiden tuli juosta wiimeiset kaksi kilometriä radalla, jotta yleisö woisi seurata loppuottelua, mutta warsinaisesta loppukiistasta ei woi puhua sillä Tatu Kolehmainen oli kymmenkunta minuuttia toisia kilpailijoita edellä. Erittäin kauniisti juoksi A. Stenroos, joka ensi kertaa oli maratonjuoksussa mukana.

1 palk. (kultakello) T. Kolehmainen Kisa-Weikot, Helsinki, 2 tuntia 51 m. 28,5 sek.

2 p. W. Kolehmainen Iyry Helsinki, 3 tuntia 2 m. 54 sek.

3 p. A. Stenroos Ponnistus Helsinki, 3 tuntia 3 m. 54,7 sek.

4 p. H. Kolehmainen, Kisa-Weikot Helsinki, 3 tuntia 12 m. 19,8 sek.

5 p. A. Aho Iyry Helsinki, 3 tuntia 14 m. 28,3 sek.

6 p. P. Lehikoinen Reipas W:ri, Helsinki, 3 tuntia 20 m. 6,7 sek.

Estejuoksukilpailu

oli etupäässä silmäruokaa yleisölle.

1 J. Mikkola 1 m. 09,4 sek.
2 H. Hilden 1 m. 09,9 sek.
3 W. Tuomela 1 m. 10 sek.

Wanhain poikain pituushyppykilpailussa saawutettiin seuraawat tulokset:

1 p. W. Järwinen Pyrintö T:re 5,15+5=10,15 m.
2 p. E. Lönnroth 5,03+5,05=10,08 m.
3 p. J. Pietilä 4,79+5,04=9,83 m.
4 p. A. Hänninen 4,50+4,40=8,90.

Huomiota herätti täsäkin laissa wanha Järwinen.

Rajapallon heitossa woittiwat Katajaiset.

Palkintojen jakoon

päästiin wasta klo 9 illalla.

Woimistelukilpailut.

1:sen Kunniastandaarin woittiwat Yliopppilaswoimistelijat 468,5 pist.

2:sen standaarin Reipas Wiipurista 458,5 pist.

3:n standaarin Katajaiset Helsingistä 454,5 pist.

Kilpailewat seurat oliwat jaetut wiiteen sarjaan. Ensimmäiseen sarjaan kuuluiwat seurat, joita johti yliopistollisen woimistelukurssinsuorittaneet henkilöt, sellaisia kilpaili 2 seuraa, joista 1 palk. saiwat Yliopppilaswoimistelijat, joiden ohjelma arwosteltiin 216 p. ja suoritus 252,5 p. 468,5 ja

2 palk. Lahden yhteiskoulun w.- & u.-seura Lahti 191,5+248=439,5 p.

2:sa sarjassa kilpailiwat kaupunkilaisseurat joita ei woimisteluopettaja johtanut.

1 palk. w.- & u.-seura Reipas Wiipuri 206+252,5=458,5 p.

2 palk. Katajaiset Helsinki 202+252,5=454,5 p.

3 palk. w.- & u.-seura Yritys Tampere 192,5+253,2=445,7 p.

4 p. w.- & u.-seura Pyrintö Tampere 198+241,2=439,2 p.

5 p. w.- & u.-seura Iyry Helsinki 179,5+210,5=390 p.

6 p. w.- & u.-seura Ponnistus Helsinki 177+207,5=384,5 p.

3:nnssa sarjassa maalaisseurat:

1 palk. Kisa Repojaari 184+202=386 p.

2 palk. Wisa Riihimäki 170,5+199 369,5 p.

4:nnessä sarjassa koululaisseurat:

1 p. Tarmo Helsinki, 178+228,2=406,2 p.

5:nnessä sarjassa naisseurat:

1 p. Riento Tampere 75+84=159 p.

2 p. Ponnistus Helsinki 44+70=114 p.

3 p. Iyry 46+55=101 p.

Tampereen Pyrinnön näiswoimistelijat eiwät kilpailleet palkinnoista, mutta asiantuntijain arwostelun mukaan oliwat he ehdottomasti etewimmät.

Mieskohtaisissa woimistelukilpailuissa sai

1 p. A. Nenonen, Tarmo W:ri, 144,45 p.

2 p. E. Jansson Yritys, T:re, 143 pist.

3 p. K. Ekholm Reipas, W:ri 142,75 p.

4 p. R. Korhonen Reipas W:ri, 140,85 p.

5 p. E. Railio Katajaiset H:ki, 138 p.

6 p. J. Saariwuori Reipas W:ri, 137,50 p.

7 T. Tamminen Iyry H:ki, 137 p.

8 W. Nieminen Yritys Tampere, 136,60 p.

9 Y. Wuolio Yritys T:re 136,05 p.

10 E. Partanen Reipas W:ri, 134,55 p.

Hopeahaarikka-kilpailu.

1 Kisa-Weikot H:ki 1198,66 p.
2 Tarmo W:ri, 1185,35 p.
3 Reipas W:ri, 1178,86 p.
4 Into Kotka, 1144,31 p.
5 Ponnistus H:ki, 1142 p.
6 Turun Urheiluliitto 1051,22 p.

Pyrinnön todellinen pistemäärä on 1239,93, ja oikeutta myöden maion 1239,93, ja oikeutta myöden on joihin Railo estejuoksussa kaatui oliwat wäärinpäin asetetut.

Maalaisseurainhaarikka-kilpailu.

1 Kouwolan W. P. K. 653,69 p.
2 p. Lopen N. S. W. S. 635,97 p.
3 Kunto Sippola 634,66 p.
4 Tarmo Lieto 630,29 p.

Heittosarjan mestariksi julistettiin J. Soini Pyrintö T:re, 257,66 p.

Hyppysarjan mestariksi julistettiin A. Laine Pyrintö T:re, 333,69 p.

Juoksumestariksi julistettiin R. Stenberg Unitas H:ki, 329,88 p., (todellinen mestari on U. Railo 331,20 p.)

Suomen urheilukuninkaaksi kruunattiin E. Pekkala Pyrintö T:re 916,09 p.

Mieskohtaisten kilpailujen tulokset selwiäwät edellisestä.

Tarkastakaamme lopuksi juhlan yleistulosta ja waikutusta. Mitä kilpailuissa saawutettuihin tuloksiin tulee, owat ne kerrassaan erinomaisia, ei missään liiton juhlassa ole saawutettu niin monta uutta ennätystä kuin näissä.

Jatket.

Kansainwälisiin uimakilpailuihin,

jotka t. k. 17:ntenä ja 18:ntena päiwänä pidetään täällä Tampereella, on laadittu seuraawa kilpailuohjelma: lauantaina 17:ntenä päiwänä tapahtuwat kilpailut uinnissa 100 metrin matkalla wapaalla uintitawalla, waihtelewissa kerroshyppyissä, rintauinnissa alottelewille 100 metrin matkalla, ja 500 metrin uinnissa wapaalla uintitawalla, ja 100 metrin uinnissa naisille. Sunnuntaina 18:ntena päiwänä rintauinnissa 200 metrin matkalla, joukkueuinnissa 300 metrin matkalla yhdistyneen suomalaisen ja ruotsalaisen joukon wälillä, suorissa kerroshyppyissä sekä wesipallokilpailu suomalaisen ja ruotsalaisen joukon wälillä.

Maaseutukirjeitä.

Omilta kirjeenvaihtajilta.

Alaan maamiesseuran kesäjuhla.

sekä Akaan ja Kylmäkosken hewosyystäwäin seuran kilpailut ja näyttely oliwat Toijalassa t. k. 6 p:nä.

Kaunis ilma suosi maamiehiä. Kello 9 alkoi sisäänkirjoitus näyttelyyn sekä kilpailuun, jonka jälkeen maanwiljelijä Sawia piti terwehdyspuheen. Puheen jälkeen seurasi tarkastus.

Hewosnäyttelyssä palkittiin hewosia 5:ssä sarjassa, nimittäin:

1:ssä sarjassa. Wanhemmat tammat:

1 p. kunniak. ja 15 mk. J. Mäkelän Urjalasta tamma Freija;

2 p. kunniak. ja 10 mk. F. Sipilän Wappu;

2 p. kunniak. ja 10 mk. F. Sipilän Akaasta Wappu II;

3 p. kunniak. ja 5 mk. J. Mäkelän Urjalasta tamma Tuisku;

3 p. kunniak. ja 5 mk. J. Kalalahden Akaasta tamma Tyttö.

2:ssa sarjassa. Oriit wanhemmat:

1 p. kunniak. ja 15 mk. F. Sipilän Akaasta ori Jaakko;

3 p. kunniak. ja 5 mk. J. Hannulan Kylmäkoskelta ori Urpo.

3:ssa sarjassa. Tammat warsoineen:

2 p. kunniak. ja 10 mk. J. F. Sipilän Akaasta Murtaja;

2 p. kunniak. ja 10 mk. O. Uotilan Kylmäkoskelta tamma Pella;

3p. kunniak. ja 5 mk. O. Uotilan Kylmäkoskelta tamma Putte;

3p. kunniak. ja 5 mk. E. Parikan Kylmäkoskelta tamma Empi.

4:ssä sarjassa. 2 ja 3 wuotisista oriista:

1 p. kunniak. ja 20 mk. E. Sjöstedtin Akaasta ori Jalo;

2 p. kunniak. ja 15 mk. Otto Littusen Lempäälästä ori Weikko;

3 p. kunniak. ja 10 mk. A. Lauhkosen Akaasta ori Mikko.

Kunniakirjoja saiwat seuraawat:

J. Mäkelän Urjalasta ori Antti, Matti Pläsin Kylmäkoskelta ori Huuma ja E. Toiwosen Akaasta ori Ilo.

5:ssä sarjassa. 2 ja 3 wuotiset tammat:

1 p. kunniak. ja 20 mk. O. Uotilan Kylmäkoskelta tamma Pilli;

2 p. kunniak. ja 15 mk. A. Hernilän Akaasta tamma Reijo;

3 p. kunniak. ja 10 mk. A. Hautaan Kylmäkoskelta tamma Siiri.

Kunniakirjoja saiwat:

J. Laurila Akaasta ja Bertha Fawen Kylmäkoskelta, tamma Roima.

Karjanäyttelyssä jaettiin palkinnoita 4:ssä sarjassa.

1:ssä sarjassa. Suomalaisrotuista karjaa.

Sonnit.

1 p. E. Sjöstedt'in Akaasta;
2 p. E. Sjöstedt'in Akaasta;
3 p. Haawiston Akaasta.

Lehmät.

2 p. J. Myllymäen Akaasta;
2 p. J. Laurilan Akaasta;
3 p. W. Salmen Akaasta;
3 p. H. Ylpän Akaasta.

Sekarotuiset sonnit.

3 p. A. Heikkarin Akaasta.

Sekarotuiset lehmät.

1 p. E. Sjöstedtin Akaasta;
2 p. Hanna Maijalan Akaasta.

Lypsykilpailussa saiwat palkinnoita:

1 p Ida Wuori;
2 p. Ruura Ceder;
2 p. Martti Ylppö;
3 p. Tilda Moiso.

Puhdistuskilpailussa:

1 p. W. Lindfors;
2 p. A. Salonen;
3 p. K. Salminen;
3 p. K. Ahonen;
4 p. W. Tuominen.

Naisten käsitöistä jaettiin palkinnoita 3:ssa sarjassa.

1:ssä sarjassa:

2 p. Miina Kannisto;
2 p. Ulla Poutanen;
2 p. Maria Kawen;
3 p. Anna Toiwik;
4 p. Reeta Krusberg;
4 p. Maria Pajula;
4 p. Karoliina Peltomäki;
5 p. Anna Toiwik;
5 p. Alwiina Wainopää;
5 p. Ida Mikkola.

2:ssa sarjassa:

1 p. K. Kataja;
1 p. Aino Johansson;
1 p. Hilma Ylppö;
1 p. Miina Kauppi;
1 p. Ida Tammi;
1 p. Rauha Jokela;
1 p. Aino Hasia.

3:ssa sarjassa:

1 p. Lyyti Hinkka;
1 p. Amanda Henriksson;
2 p. Maria Hinkka;
2 p. Miina Uotila;
3p. Lempi Wainio;
3 p. Linda Wuorinen;
3 p. Aliina Laine;
3 p. Pauliina Walkama.

Miesten käsitöissä jaettiin 4:sä sarjassa.

1:ssä sarjassa: palwelijat
2 p. K. Hakala.
2 p. W. Lindfors.
4 p N. Jokinen.

2:ssa sarjassa koululaiset

1 p. O. Wirtanen.
2 p. H. Jokinen.
3 p. E. Siren.

3:ssa sarjassa työmiehet

3 p. A. Sukander;
4 p. O. Wirtanen.

4:ssä sarjassa. Ammattimiehet:
1 p. J. Lindroos.
2 p. A. Tammi.

Palkintojen ja'on jälkeen piti agronomi Linna esitelmän hewosen hoidosta ja miten sitä on kaswatettawa, sekä toisen esitelmän karjanhoidosta.

Akaan maamiesseura oli myös hommannut arpajaiset sekä iltaman samaan tilaisuuteen. Arpajaiset onnistuiwat kokolailla hywin. Wäkeä oli saapunut juhlaan runsaanlaisesti. Kilpailuihin oli osanotto kokolailla wilkasta, paitsi karjanäyttelyyn sekä miesten käsitöitä oli wähän tuotu näyttelelle, jota wastoin naisten taas runsaammin.

Iltamasta myös wähän. Iltamaan oli jäänyt wielä runsaasti wäkeä sillä kauniin ilman puolestakin oli wierailta paikkakunnilta tullut. Ohjelmaa iltamassa oli ensiksi Rautatieläisten soittokunnan soittoa, ylioppilas Arwo Ylpön erittäin arwokas esitelmä, runo, Toijalan jäämien tanssi ja sitten iloinen karkelo johon päättyi Akaan maamiesseuran juhlat.

Kangasala.

— Wäliaikainen kuntakokous pidettiin eilen Nuorisoseuran talossa, jossa keskusteltiin ja päätettiin seuraawista asioista:

Päätettiin wuokrata huoneisto Siitaman kansakoululle;

ensi wuoden aikana päätettiin rakentaa kansakoulu Watialan koulupiiriin;

kysymys kansakoulun perustamisesta Keson kylään tai Sammalistoon jätettiin seuraawaan wäliaikaiseen kuntakokoukseen;

koulukomitean jäsenille ei päätetty maksaa korwausta;

kihlakunnanlautamiehet Kustaa Ala-Mattila ja Juho Melkas walittiin yhdessä piirin nimismiehen kanssa tarkastamaan maanteiden sorakuopat;

kautialan kansakoululle päätettiin ottaa apuopettaja lukuwuodeksi 1909—10.

Pälkäne.

— Onkkaalan W. P. K. wietti wiime sunnuntaina t. k. 4 p:nä 26 wuosijuhlaansa omassa pawiljongissaan, jojoka sijaitsee ostamallaan Ristimäki-nimisellä kentällä.

Juhlapäiwän aamuna saapui kirkolle kansaa suurissa joukoissa. Wiialan W. P. K. torwisoittokuntineen tuli laiwalla terwehtimään nyt wuosijuhlaansa wiettäwää P:neen Onkkaalan W. P. K:taa, tuoden muassaan juhlaan wieraita. Heille sydämelliset kiitokset käynnistään. Walkeakoskelta toi myöskin laiwa juhlawieraita. Luopioisista ja Pälkäneweden takaa olewista kylistä kuletti kansaa kolme pienempää höyrypurta. Pohjoisesta Tampereelta ja Kangasalta ynnä muista paikkakunnista saapuiwat helwosilla, pyörillä ja jalkasin.

Lähtöä warten juhlakentälle kokoonnuttiin klo 4 iltapäiwällä Pälkäneen torille, missä järjestyttiin juhlakulkueeseen.

Juhla alettiin juhlapaikalla soitolla. Terwehdyspuheen piti P:neen Onkkaalan W. P. K:n päälliköö leipuri K. Salminen. Esitelmän piti lehtori Wanaja. Soittoa saatiin wäliajoilla kuulla P:neen N:seuran juhlaorkesterilta ja Wiialan W. P. K:n torwisoittokunnalta. Lopuksi oli ohjelman wiimeinen numero tanssi, jota kesti pitkälle yli puoliyön.

Urheilijoita oli kertynyt entistä suurempi ja innokkaampi joukko ja niiden joukossa maamme etewimpiäkin. Osanotto urheiluun oli suuri. Ampumiseen otti osaa 45 ampujaa, kuulantyöntiin 8, keihäänheittoon 9 ja kahden kilometrin kestäwyysjuoksuun 13. Kaikista jaettiin kolme siroa ja suurta hopeamitallia, paitsi ampumisesta neljä hopeapokaalia. Palkinnot jakaantuiwat seuraawille urheilijoille.

Kuulantyönnissä:

1 p. Yliopp. Jalmari Sauli 13,64+11,35=24,99 mtr.

2 p. Herra Aug. Niemi 10,68+9,46=20,14.

3 p. Miasteri Viktor Smeds 11,00+9,12=20,12.

Keihäänheitossa:

1 p. Yliopp. Jalmari Sauli 51,66+36,72=87,72.

2 p. Herra E. Anttila 41,27+31,52=72,79.

3 p. Maisteri Victor Smeds 44,50+25,00=69,50.

2 km. kestäwyysjuoksussa:

1 p. Herra Gustaf Ottelin 6' 23⁴/₁₀".
2 p. Herra Lauri Majanen 6' 28".
3 p. Herra Jalmari Ahonen 6' 30⁴/₁₀".

Ampumisessa:

1 p. Konttoristi Yrjö W. Allas 78 pist.
2 p. Herra Hannes Salminen 77 pist.
3 p. Herra Juho Laine 73 pist.
4 p. Rouwa Amanda Salminen 73 pist.

Kolmiottelussa:

1 p. Herra Warma Allas.
2 p. Herra E. Anttila.
3 p. Herra Rurik Sagelin.

Ikaalinen.

— Woimistelu & urheiluseura „Tarmo" toimeenpani urheilujuhlat t. k. 3 ja 4 pnä kauppalan urheilukentällä. Ensimmäisenä päiwänä kilpailiwat Tarmon jäsenet wiisiottelussa, johon kuului kuulantyöntö, 100 metrin juoksu, kolmiloikkaus, seiwäshyppy ja 1500 metrin juoksu. Kilpailijoita oli kaikkiaan kuusi ja palkinnot, joina oli „Urheiluopas" ja mitallia, jakautuiwat seuraawasti:

1 palk. Oiwa Ahlgrén 323,65 pist.
2 palk. Hugo Santanen 290.86 p.
3 palk. Bertel Strömmer 287,538 pist.
4 palk. Wäinö Wuorinen 281,2 p.

Illalla oli wielä potkupallonäytös, joka suuresti näytti huwittawan suurta katselijajoukkoa.

Toiseksi urheilupäiwäksi oli ilmoitetut Ikaalisten kihlakunnan woimistelu- ja urheiluseurain wäliset kilpailut, mutta walitettawasti niihin ei ollut ilmoittautunut kuin Ikaalisten „Tarmo" ja Jämijärwen nuorisoseuran „Jousi". Nämä kaksi seuraa kilpailiwat „Tarmon" hankkimasta kilwestä wiisiottelussa, johon kuului kuulantyöntö, 100 metrin juoksu, korkeushyppy, wisapallonheitto ja wiestijuoksu. Kunniakirjoista tuli Ikaalisten „Tarmolle" 4, nimittäin:

kuulantyönnissä 213 pist:llä;
korkeushyppyssä 235 pist.;
wisapallonheitossa 173 pist.;
wiestijuoksussa 130 pist.

ja ainoastaan yksi kunniakirjoista, nim. 100 metrin juoksussa 215 pistellä joutui Jämijärwen „Jouselle". Kilpi joutui siis wuodeksi Ikaalisten Tarmolle.

Sitten oli wielä yleiset kilpailut ampumisessa ja nuolenheitossa. Edellisessä jakautuiwat palkinnot seuraawasti:

1 Matti Ilkka,
2 K. O. Eränen,
3 Wäinö Wuorinen,

ja nuolenheitossa:

1 Matti Kamraatti,
2 K. O. Eränen,
3 Hugo Santanen

Pikkupoikia warten oli järjestetty kilpailuja kilpasyönnissä y. m.

Kilpailujen lopuksi alkoi iltama „nuorten pirtillä" waihtelewalla ohjelmalla, josta mainittakoon yliopp. B. Strömmerin puhe woimistelun tarkoituksesta, kóórilaulua, hra Wuolangon satu, palkintojen jako ja kuwaelma „Munter". Lopuksi pistiwät nuoret karkeloksi. Wäkeä oli sekä iltamassa että urheiluja katsomassa tawallista enemmän, mutta osanotto kilpailuihin oli kaikin puolin hywin laimeaa, joka selwästi todistaa, ettei woimistelun ja urheilun tärkeää merkitystä wielä kyllin oiwalleta. On siis entistä enemmän selwitettäwä, että woimistelun ja urheilun kautta woidaan hankkia terwe ruumis, jossa taas woi asua terwe sielu!

Punkalaidun.

— Kieltolakikokouksen toimeenpaniwat Punkalaitumen Kanteenmaan nuorisoseura ja työwäenyhdistys yhteisesti työwäenyhdistyksen talolla t. k. 1 päiwänä, missä opettaja W. Piha alusti kysymyksen, eikö olisi sen johdosta, kun tänään kansan toiwoman ja kansanedustunnan 1907 hywäksymän yleisen kieltolain wäkijuomille piti astua woimaan, joka ei kuitenkaan tapahtunut kansalaisten yhdyttäwä wäkijuomalakkoon ilmoittamalla nimensä Raittiuden Ystäwäin siitä warten lähettämiin, esillä olewiin listoihin osoittaakseen siten tinkimättömän kieltolakiwaatimuksensa, samalla pannen sen kukin omasta kohdastansa heti käytäntöön koetteeksi wuoden tai kolmen kuukauden ajaksi. Wedotettu kansalaisten siweellisyen welwollisuuteen ja wapaaseen tahtoon kehoitti puhuja läsnäolewia asiasta lausumaan ajatuksensa ja sitä warten walitsemaan kokoukselle puheenjohtajan ja kirjurin. Puheenjohtajaksi walittiin kysymyksen alustaja ja kirjuriksi J. Oiwa. Asiasta syntyneessä keskustelussa ilmeni yleisemmin se käsitys, ettei juomalakolla eikä käytännöllisellä raittiusty öllä enää ole suurtakaan merkitystä eikä saada toiwottua tulosta aikaan niin kauwan kuin wäkijuomia on saatawissa, ainoakeino kansan raitistuttamiseksi on, että saadaan yleinen kieltolaki wäkijuomille, että esitetyn juomalakon asemasta olisi kaikkien kansalaisten kyllä kirjoitettawa nimensä listoille siten esittäen ainoastaan jyrkän yleisen kieltolakiwaatimuksensa nyt kun asia uudestaan on kansanedustunnan käsiteltäwänä. Kuitenkin päätettiin walita henkilöitä jotka keräisiwät nimiä esitetyille juomalakkolistoille. Tähän toimeen walittiin K. Jussila, W. Piha, K. Lassila, J. Oiwa ja K. Howi.

Wenäjältä.

Puhtawan juhlallisuudet.

Pietarista, heinäkuun 7 päiwänä. Kello 10,30 a. p. lähti H. M. Keisari Pietarhowista Puhtawaan. H. Majestee tteiman seurassiwat junassa suuriruhtinaat Nikolai Nikolajewitsh, Boris Wladimirowitsh, Sergei Mihailowitsh, Georgi Mihailowitsh, Oldenburgin prinssi Pietari Aleksandrowitsh sekä pää- ja howiministeri kuin myös kersarillisen seurueen jäseniä ja howiministeriä. Hatsinan asemalla astui junaan suuriruhtinas Mihail Aleksandrowitsh.

Ulkomailta.

Diktaattori ja patriarkka.

Berl. Tageblattin kirjeenwaihtaja kirjoittaa Konstantinopolista:

Turkin diktaattori, generalissimus Mahmud Shefket pasha, ja Turkin kristittyjen pää, ekumeenien patriarkka Joakim III owat neuwotelleet keskenänsä. Sähköpanomat owat jo kertoneet tästä yhteensattumisesta, jonka on aiheuttanut Turkin ja Kreikan wälinen ristiriita sekä kreikkalaisten partiojoukkojen toiminta Makedoniassa. Konstantinopolin lehdet owat julkaiseet laweita ja perinpohjaisia kertomuksia kreikkalaisen patriarkan käynnistä turkkilaisen generalissimuksen luona; osa lehdistä julkaisee keskustelun sisällyksen kreikkalaisen patriarkan lausuntojen mukaan, toiset Mahmud Shefket pashan kertomuksen mukaan, ja eräs lehti on niin wiisas etta julkaisee molempien kertomukset, jotta ei riitaantuisi kummankaan kanssa.

Tätäläisen saksalaisen lehden kertomus, joka nojaa patriarkaatin äänenkannattajan kertomukseen, on seuraawanlainen:

Generalissimus otti hywin kylmästi wastaan ekumeenisen patriarkan. Hän ei edes heti puhutellut patriarkkaa, waan jatkoi kohteliasta puheluaan erään europpalaisen sanomalehtimiehen kanssa, joka oli saapunut aikaisemmin. Patriarkka rupesi senwuoksi itse puhumaan ja pyysi anteeksi ettei hän aikaisemmin ollut käynyt wastawierailulla pashan luona. Sitten jatkoi hän: „Jo jonkun aikaa olemme huomanneet että muutamissa osissa waltakuntaa ollaan tyytymättömiä kreikkalaisiin ja että he senwuoksi saawat kestää monenlaisia ikäwyyksiä." Kenraali kysyi äreällä äänellä: „Mitä ikäwyyksiä?" „Niinpä esim. owat turkkilaiset", wastasi patriarkka, „liittoutuneet bulgarialaisten kanssa kreikkalaisia wastaan, josta johtuu monenlaisia ikäwyyksiä. Owatpa he Dramassa ja Strumtshassa julistaneet taloudellisen sodankin uskonweljiäni wastaan, ja surullisempiakin tapauksia on sattunut."

Kenraali wastasi tähän hywin tiukkuisella äänellä. „Tahdonpa sanoa teille jotakin; hra patriarkka! Jolleiwät kreikkalaiset estä partiojoukkoja pääsemästä rajan poikki ja bulgarialaisten sekä turkkilaisten murhia, niin liittoutuwat nämä kansat kreikkalaisia wastaan. Tosin owat bulgarialaiset ennen konstitutsionin woimaan astumista murhanneet useita kreikkalaisia. Mutta konstitutsionin astuttua woimaan owat nämä murhat lakanneet, kreikkalaisten jattaessa ilkitöitään. Helleeniläisiä upseereja saapuu Makedoniaan, he kylwäwät eripuraisuutta ja lewittäwät kapinallista mieltä — sanalla sanoen: he yllyttäwät maata kapinaan. Sellainen tila on sietämätön. Me muserramme teidän päänne. Me tuhoamme jokaisen teistä. Joko joudumme me tahi te hukkaan!"

Patriarkka nousi istualtaan, koska hän tunsi itsensä sywästi loukatuksi. Hän sanoi: „Anteeksi, pasha, tänään en saata kuulla sellaisia sanoja. Kiitän teitä kansan ja patriarkaatin nimessä". Ja lopuksi sanoi hän että pasha menettelisi mielensä mukaan. Mutta patriarkan poistuessa huoneesta sanoi generalissimus: „Alkää kuitenkaan suuttuko", mutta patriarkka wastasi päätään kääntämättä: „Kiitän teitä", ja poistui.

Shefket pasha kertoo tietysti asian aiwan toisin; nim. paljon liewemmin. Hän ei esim. ole sanonut: „Me tuhoamme jokaisen teistä", waan ainoastaan: „Ottomaanien hallitus tulee koko woimallaan käymään kreikkalaisten partiojoukkojen kimppuun j. n. e."

Mutta huolimatta näistä selityksistä ei asia kuitenkaan näytä olleen aiwan lieweätä laatua, jatkaa kirjeenwaihtaja, sillä patriarkka on jättänyt erohakemuksensa. Ja kenraalinkin lausunnoista käy ilmi että kreikkalaisia kohtaan wallitsee wihamielinen mieliala. Patriarkka Joakim woi nyt kirjoittaa owensa yläpuoleqe wanahn brandenburgilaisen sananparren: „Jochimke, Jochimke, waro itseäsi", waro itseäsi", sanoo kirjeenwaihtaja lopuksi.

Bülowia puolustetaan.

Neue Freie Pressen Berlinin kirjeenwaihtajan mielestä ei Bülowin eronpyyntöä ole arwosteltu aiwan oikein. Ensinnäkin on wäärin wäittää, että keisari Wilhelm olisi hywäksynyt ruhtinas Bülowin erohakemuksen, koska hän ei woi antaa anteeksi waltiokanslerille hänen menettelyään marraskuun päiwinä. Keisarin ja Bülowin wälit owat päinwastoin mitä parhaimmat. Keisari luottaa täydellisesti ruhtinas Bülowiin ja on koettanut saada häntä peruuttamaan erohakemustansa ja hywäksyi sen ainoastaan sentähden että ruhtinas Bülow itsepäisesti pysyi waatimuksessaan.

Toisekksi on wäärin wäittää että Bülow ei hajottanut waltiopäiwiä, koska häneltä puuttui rohkeutta. Bülow ei hajottnut waltiopäiwiä, koska hän piti wälttämättömän tarpeellisena saada finanssireformi loppuun käsitellyksi, sillä waltkunta tarwitsee rahaa. Uudet waltiopäiwät, joissa mahdollisesti olisi wälitöille weroille wihamielinen enemmistö, woisiwat wakawasti wahingoittaa finanssireformia. Sitäpaitsi ei hän tahtonut antaa iskua konserwatiiweille. Hän pitää kaikesta huolimatta tätä puoluetta tärkeänä tekijänä Saksan waltiollisessa elämässä ja hän on itse waltiollisen katsantokantansa puolesta lähellä tätä puoluetta. Sitäpaitsi tulee muistaa että waltiopäiwien hajotus ei riipu keisarista eikä waltiokanslerista, waan liittoneuwostosta.

Sähkösanomia.

Persian tapahtumat.

Uusi waalilaki. — Kiihtymys kaswaa.

Teheranista, heinäkuun 7 päiwänä. On julaistu waalilaki. Waalien on Teheranissa alettawa 10 päiwän kuluttua. Osa bahtiaareista tultuaan Kertshiin, on yhtynyt Setehdarin joukkoihin. Setehdar on lähettämyt lähetystöille wastauksen, jossa hän ilmottaa lujan aikomuksensa olewan jatkaa sotatoimia. Kaswinissa wallitsee suuri mielenkuohu. Pidetään kiihotuspuheita. Shihadhia (pyhää sotaa) saarnataan. Uusia fidaijeja wärwätään. Pääkaupungissa on mushtehid Satrad Ulema julkisesti ruwennut kehottamaan kapinan tekemiseen ja ryhtymään yleislakkoon kuin myös sulkemaan kaikki kaupat, yksinpä leipäpuoditkin.

Ulkowallat ja Setehdar.

Lontoosta, heinäkuun 7 päiwänä. Reuterin toimistolle ilmotetaan Teheranista: Wenäjän ja Englannin edustajat owat Setehdarille lähettämässään kirjelmässä luwanneet kannattaa kahta hänen waatimuksistaan, nimittäin shahin läheisten taantumusmielisten erottamista ja uusien ministerien nimittämistä. Daily Telegraphin tietämän mukaan on Setehdar hylännyt kaikki sowittelupyritykset ja ilmottanut jyrkästi päättäneensä marssia Teheraniin.

Turkki ja Kreikka.

Berlinistä, heinäk. 4 p:nä. Turkin ja Kreikan wälit kiristyywät päiwä päiwältä. Konstantinopolista on lähetetty eräs toisen armeijakunnan rykmentti sekä kaksi pika-ammunta patteria Kreikan rajalle. Nuorturkkilainen komitea on julistuksessaan waroittanut kreikkalaista wäestöä kuulemasta kreikkalaisten upseerien ja kiihoittajien yllyttäwiä puheita. Julistuksessa uhataan ryhtyä mitä ankarimpiin toimenpiteisiin niitä wastaan, jotka ottawat osaa kreikkalaisyllytykseen.

Eri aloilta.

Eläinten Messias.

Kirj. Werner von Heidenstam.

On kylmä talwiyö ja Galilean kukkuloitten yläpuolella loistawat tähdet; niitä on wain muutamia, mutta ne owat suuria, ja niin liikkumattomia kuin kuluisi ihmisikä niiden alla nopeammin kuin iltahetki.

Kallioisen Endorin tien warrella on talli, ja eräät wasta saapuneet matkustajat sammuttawat soihtunsa muutamalla woimakkaalla lyönnillä sen kiwiseinää wasten. Toinen heistä, parraton nuorukainen, pysähtyy ja lämmittelee käsiään wielä hehkuwan soihdun warren päällä. Hänen paitaansa pitää wyötäisiltä koossa kulunut nahkawyö, otsa on suora melkein kuin helleenillä, tukka on pitkä ja taaksepäin taiwutettu, ja jälkimäiset tulijat kuiskaawat toisilleen:

— Se on ihmisen poika, se on Messias.

Silloin alkaa ylt'ympärillä pimeydessä kuulua huokauksia ja walitusta, ja kauhistuneina wetäytyywät hänen seuralaisensa lähemmäs toisiaan ja kätkeytyywät waippoihinsa. Tallissa nousewat aasi ja hewonen pystyyn, ja paitsi helisewät. Kameelit, jotka makaawat ulkona riwissä, huojuttelewat tuskallisina suuria pukinpäitään, ja koirat, jotka harmaana wiiwana hiiwiskelewät pitkin seinänwierustaa ja muistuttawat susia, ulwowat pitkään ja walittawasti. Yöeena, joka koko illan on kulkea hissutellut hautausmaalla ja jonka samalla kertaa sekä pehmeät että raapiwat askeleet synnyttäwät juoksewan linnun kulkua muistuttawan äänen, pysähtyy pärskyen ja wainuten. Erämaassa heittäytyy urosleijona hiekkaan ja kiljuu, mutta niin tukahtuneesti, että se muistuttaa itkewän miehen ääntä, ja kaikki eläimet sanowat toisillensa:

— Eikö koskaan saawu meidän Messiaamme, hän, joka woimakkaille, willeille, werenhimoisille ihmisille lausuisi armahtawaisuuden weljeysjanoja myöskin meistä? Tahi onko hän ehkä jo saapunut? Onko ehkä hän tuo wakawa wieras joka lämmittelee itseään soihdun ääressä? Warmaankin on se hän, waikkakaan ne, jotka seuraawat häntä, eiwät wielä nyttkään hymmärrä häntä kaikessa.

Wiimeisten sanojen kaiuttua on hiljaisempaa, mutta huokaukset kuuluwat syywempinä ja ikäänkuin kewentäwinä ja laululinnut alkawat liwertää — ensin aiwan hiljaa, ensiksi wain kaksi tahi kolme kaikista pienimmät ja heikoimmat, jotka istuwat syywimmällä oksien sisässä ja jotka koskaan eiwät uskalla oikein nukkua, waan aina istuwat pää kallellaan ja kuunnellen. Pian houkuttelewat he kuitenkin suurempiakin mukaansa, ja lopuksi kaikuu lintujen laulu kautta laajojen metsien aina Taborille saakka tähtitirkkaassa talwiyössä, suurena ja heleänä lukemattomista kurkuista, waikkakin on wielä pitkälti aamun koittoon.

Säännöttömyydet

TAMPEREEN SANOMAIN kannossa pyydetään hyväntahtoisesti heti ilmottamaan lehden kontoriin, eikä kantajille.

Oikeus- ja poliisiasioita.

Turun poliisi räätännyt munatta maalaista.

Turun raastuvanoikeudessa on talollisenpoika Kaarle Aleksanteri Lehto Mynämäeltä nostanut kanteen ylim. poliisi Berndt Wilhelm Helleniä ja poliisikonstaapeli Johan Walfrid Halmetta wastaan siitä, että nämä olisiwat häntä tarpeettomasti räätänneet wiime huhtik. 8 päiwän illalla, kun poliisit Lumme ja Sandsten oliwat tuoneet hänet poliisikamariin.

Juttu on ollut esillä pari kertaa raastuwanoikeudessa, wiimeksi toissapäiwänä ja on kantajan asiaa näissä tilaisuuksissa ajanut waratuomari A. G. Timgren. Kerromme T. S:n mukaan todistajain kertomuksista seuraawaa:

Nyttemmin wirasta eronnut poliisi J. F. Sandsten on kertonut että hän kyseessä olewassa tilaisuudessa oli awustanut poliisi Lummea, kun tämä oli tuonut Lehdon poliisikamariin. Lehto oli kulkenut wastustamatta, mutta kun oli saawuttu raastuwanoikeuden porttikäytäwään oli Helen tullut ulos ja kädellään tai nyrkillään lyönyt Lehtoa ainakin kolme kertaa kaswoihin. Kun tultiin sisälle oli Helen sitte lyönyt Lehtoa kalossilla ainakin wiisi kertaa kumpaankin poskeen, niin että posket käwiwät melkein mustiksi, waikka Lehto oli siiwosti. Sen jälkeen oli Halme käynyt Lehdon kimppuun ja siwuhuoneesta tuomallaan noin puolen metrin pituisella kummipampulla lyönyt Lehtoa 6 à 7 kertaa niin että Lehto oli mennyt melkein tainnoksiin.

Poliisikonstaapeli J. O. Wiitanen on kertonut, että Lehto oli kowin tehnyt wastarintaa kamariin tuotaessa. Konttorissa oli Helen pari kertaa lyönyt Lehtoa kädellään ja kalossilla ainakin kerran, minkä jälkeen Halme oli häntä lyönyt pampulla pari kertaa jalkoihin ja hartioihin niin että Lehto oli ruwennut itkemään. Konttorissa Lehto ei ollut tehnyt mitään wastarintaa.

Poliisikonstaapeli J. E. Roos kertoi, että Lehto oli tehnyt wastarintaa, oli häijy ja haukkui poliisia uhaten tappaa Lumpeen. Roos ei ollut huomannut että Lehtoa olisi räätätty tai lyöty kun hänen huomionsa oli kiinnitetty muualle sekä wäitti hän, että pamput owat warastohuoneessa lukkojen takana ettei niitä woitu käyttää tässä tilaisuudessa.

Poliisi A. Lumme kertoi että Lehto oli kowin wastustanut ja kiroillut poliisikamarissa yrittäen lyödä todistajaa pullolla sekä luwaten wastedes hänet tappaa, waikka ei se tällä kertaa onnistunut. Kun Lehto oli yrittänyt lyödä oli Helen lyönyt häntä kalossilla, mutta wäitti hän jyrkästi, ettei pamppua ollenkaan käytetty, kun sitä ei olisi woitu saada warastohuoneesta lukon takaa.

Suutari Aug. Kiwikangas kertoi, että kun Lehto, joka asui todistajain luona, oli tullut huhtik. 9 päiwän aamulla kotiinsa, oli hän ollut sairas ja mennyt lewolle maaten sängyssä pari päiwää. Lehdon reisissä oli ollut mustia raitoja lyönnistä, kaswot oliwat ajettuneet ja oli Lehto walittanut korwiaan sekä ollut parin wiikon ajan huonokuuloinen.

Tod. Sandsten pysyi jyrkästi wäitteessään, että Lehtoa oli pampulla lyöty ja Kiwikangas pysyi myös todistuksessaan, että Lehto makasi pari päiwää kotona, waikka poliisi Lumme wäitti nähneensä hänet kaupungissa seuraawana päiwänä polkupyörällä ajaen.

Sekä waratuomari Timgrenin että wastaajien pyynnöstä lykättiin jutun käsittely uusien todistajien kuulustelemista warten tulewan elokuun 3 päiwään.

Yleisöltä.

— **Oikaisu.** Wiime tiistain lehdessä olleesen kirjoituksen „Orijärwen kuparikaiwos wirallisen tutkimuksen walossa", oli pääsyt pujahtamaan sangen ikäwä asiallinen wirhe. Lauseessa: „Yksityisesti toimitetun, tarkan tutkimuksen mukaan on tuon suonen metallipitoisuus osottautunut näet seuraawaksi:

Kuparia (Cu)	3,79 %
Sinkkiä (Zn)	4,86 % ja
Lyijyä (Pb)	0,62 %

sekä hopeata, jonka %:ia ei kuitenkaan tässä määriteltu, mutta joka erinäisistä analyyseistä päättäen lienee noin 0,01—0,015 %", sanotaan kuparia (Cu) olewan 3,79 %, mutta pitäähän olla 2,79 %.

Hän tahtoi ruweta nunnaksi.

Kirj. Geza Gardonyi.

Kesäkuun 14 p:nä.

Katarina oli awaimenreijästä kuullut, mitä sitten oli neuwoteltu. Hän kertoi minulle, ett'ei minua aijottu pakoittaa awiolliittoon. Herra Balogh saisi mennä ja tulla wapaasti. He aikowat antaa asian mennä menojaan.

Iloissani lahjoitin tuolle hywälle Katarinalle pyhän Genowewan kuwan. Sen takapuolelle oli kirjoitettu: „Anna Nagystwánille tunnustuksekseen waiteliaisuuden hyweestä — omistanut sisar Theresia".

„Nyt sinä woit tulla, kurja kiusaaja!" kuiskasin riemuiten itsekseni.

Ja tuo inhottawa mies on jälleen tullut!

Hänen aina hymyilewä kaswonsa loistiwat ilosta. Eihän hän muuten osaakaan tehdä muuta kuin nauraa ja kierrellä pieniä mustia wiisiänsä. Hän tahtoi saada minut wastaanottamaan ruusun, joka oli peräisin hänen puutarhastaan.

Hywä, ajattelin. Minä annan kiusaukselle uhrin. Hän saa kernaasti kuwitella mielessään mitä hän haluaa. Mutta kun hänen woitonriemunsa on kohonnut korkeimmilleen, työnnän minä hänet armotta alas häpeän kuiluun.

Otin ruusun wastaan ja koska en tahtonut pikää sitä kädessäni, pistin sen hiuksiini.

„Kuinka kaunis te olettekaan tuolla tawoin!" huudahti hän, lyöden kätensä yhteen. „Tehän ette suoraan sanoen olekaan mikään tyttö! Te olette keijukainen!"

Tunsin, kuinka weri nousi päähäni. Olen tosin itsekseni tehnyt sen hawainnon, että olen kauniis; mutta milloinkaan en ole ajatellut, että minut luettaisiin keijukaisiin kuuluwaksi.

Herra Balogh lörpoteli koko joukon muitakin tyhmyyksiä.

Hän kysyi minulta: „Mikä on teidän lempiwärinne? Tanssitteko mielellänne? Mistä kirjailijasta eniten pidätte? Oletteko ollut teaatterissa? Mitä syötte mieluummin — mantelitorttuako wai sylttileiwoksia?"

Kaikkiin näihin kysymyksiin annoin wakawan harkinnan jälkeen wastauksen — että lempiwärini on sininen, waikka monta kertaa pidän ruusunpunaista kauniimpana — että tapaan tanssia ainoastaan silloin, kun siihen on tilaisuutta — että kaikista runoilijoista pidän eniten Gedeon Windszetistä — ett'en wiel äköskaan ole ollut teatterissa, mutta että aijon sinne mennä, kun joku moraalinen kappale esitetään, sekä että kaikista makeista pidän sylttileiwoksia parhaina.

Herra Balogh tarttui käteeni ja sanoi: „Pikku Anna, te olette rakastettawin olento Jumalan kauniissa maailmassa!"

Ja ennenkuin ehdin sitä estää, painoi hän suudelman pienelle, walkoiselle kädelleni.

Illalla panin pesuwadin wuoteeni wiereen ja pidin kättäni kauwan aikaa kylmässä wedessä.

Suudelma poltti. Se ei tahtonut kadota. Weri kohisi suonissani. Tuon tuoksakin nousin wuoteelta ja asetuin kynttilä kädessä peilin eteen. Olin tosiaankin siewä.

Rukoilin sitten sydämeni pohjasta, että hywä Jumala pitäisi kaikki turhamieliset ajatukset loitolla minusta ja antaisi minun uneksia kerubeista ja serafeista.

Mutta kaikkiwaltias ei kuullut rukoustani. Koko pitkän yön näin herra Balogin naurawan.

Kesäkuun 17 pnä.

Tänään olen tarkoin harkinnut asiaa. Olin päättänyt puhua wakawasti herra Baloghille. Aijoin lopullisesti selittää hänelle, ett'ei hän antautuisi turhin toiweisiin — minua hän ei saisi pyhissä aikeissani horjumaan.

Seuraawana päiwänä tuli hän uudelleen. Hänellä oli silkkikaulaliina. Hänen wiikkensä oliwat reippaasti ylöspäin kiwerretyt. Kumartaen sywään minulle sanoi hän:

„Sallitteko, pikku Anna, että pidän teitä kuningattarena?"

Sellaisiin kohteliaisuuksiin en ollut walmistautunut. Turhaan olin päättänyt olla järkewä. En woinut wastata sanaakaan.

Olimme puutarhassa. Minä istuin tuolilla ja hän heittäytyi ruohistoon wastapäätä minua. Heikko tuulenhenkäys täytti ilman resedantuoksulla. Perhonen leijaili kukkapenkereen yli.

„Ottakaa se kiinni!" sanoin minä, nolostumistani salataksseni.

Riensin perhosen perästä.

Herra Balogh noudatti esimerkkiäni hattu kädessä. Perhonen risteili edessämme. Juoksimme sen jälestä.

Mutta tuota pikaa oli perhonen kadonnut. Me pysähdyimme ja katsoimme hymyillen toisiimme.

Kesäkuun 21 pnä.

Minun täytyy myöntää, että herra Balogh on rakastettawa nuori mies.

Kaksi pumpulinlankawyyhteä olen jo kerinnyt hänen awullaan. Wiimeisen langanpään oli hän kietonut pikkusormensa ympärille ja — tahtoi antaa keriä itsensä keräle.

Sitäpaitsi on hän kirjoittanut runon. Jumala tiesi milloin hän on suljauttanut sen minun ompelukoriini. Se oli kaunis, miellyttäwä wärsy.

Kirjoitin siitä heti jäljennöksen ja lähetin sen sisar Theresialle. Pyysin häntä olemaan puhumatta runosta kenellekään.

Kesäkuun 24 pnä.

Tänään on sattunut tärkeä tapaus.

Istuimme mehiläishuoneessa. Minulla oli esiliinassa koinruohoja. Niti oli antanut minulle tehtäwäksi kerätä niitä talweksi suuremmi määrä, jotta meillä olisi hywää hiotuslääkettä kotona.

Herra Balogh auttoi minua. Lupasin hänelle maistiaisia, jos hän saisi yskän.

Hän sanoi warmasti saawansa yskän ja epäilemättä kuolewansa, ellen minä tahtoisi walmistaa koinruohoteetä.

En taaskaan tietänyt, mitä hänelle wastaisin. Ei woi oikein ymmärtää, mitä hän tarkoittaa.

„Pikku Anna!" jatkoi herra Balogh liikuttawalla äänellä. „Tiedättekö, että minä rakastan teitä?"

Aurinko laski kultaisia säteitä puista maahan. Mehiläiset leikkiwät niillä. Warpusten wiserrys kuului kuin säestäwä soitto. Kaikki ympärilläni wiritti yhlistyslauluja.

En luule sanoneeni ainoatakaan sanaa.

„Pikku Anna, lemmityiseni!" sanoi herra Balogh, puristaen kättäni.

Olin jälleen tyyni ja rauhallinen. Ja taas tulin ajatelleeksi nunnia — sisar Theresiaa laihoine, walkoisine käsineen ja taiwasta kohden suunnattuine silmineen — noita ihanasti kajahtelewia kelloja — pilwien yläpuolella leijailewan taiwaanwaltakunnan kuwaa luostarinkirkossa — hurmaawaa urkujensoittoa — harsolla peitettyä sakramenttia — suitsutuspilwen ympäröimää alttaria — —

„Herra Balogh", sanoin minä ahdistetuin sydämin — „aijon ruweta nunnaksi".

Säteet katosiwat. Synkkä warjo laskeutui ylitseni. Soitanto taukosi.

Herra Balogh katsahti taiwaalle ja sanoi soinnuttomasti:

„Tulee sade."

Kesäkuun 25 pnä.

Koko yönä en ole woinut hiwentäkään nukkua. Itkin katkeria kyyneliä.

Minun käwi sääliksi tuota kilttiä, rakastettawaa ja kaunista herra Baloghia. Tunsin olewani kuin jumalaton synnintekijä, mutta en tiennyt, millä tawoin olin syntiä tehnyt. Olin wilpittömästi pahoillani, että olin tuottanut hänelle surua. Herra Balogh raukka — eihän hän koskaan ole tehnyt minulle mitään pahaa.

Rukoilin sydämeni pohjasta Jumalaa kaikkiwaltiasta, että lohduttaisi hänet oikein pian — jo huomenna.

Tunsin sielussani, että Jumala oli kuullut rukouksseni.

Kesäkuun 26 pnä.

Niti torui minua tänään siitä, että olin pitänyt akkunoita awoinna. Se oli hywin epäterweellistä.

Olin antanut akkunain olla awoinna, koska olin odottanut herra Baloghia.

Iltapäiwällä olin jo aiwan epätoiwoissani. Menin alas puutarhaan ja itkin katkeria kyyneleitä.

Hän ei tullut.

Kesäkuun 28 p:nä.

Wihdoin hän tuli. Hän oli tawattoman totinen. Luulin hänen olewan kipeä; mutta en uskaltanut sitä häneltä kysyä. Ja niin mielelläni olisin tahtonut kysyä häneltä erästä toista asiaa — hänen mielipidettään nunnista.

Niti meni keittiöön, päästäen sywän huokaisen.

„Mikä teitä waiwaa, herra Balogh?" kysyin osaottawisti.

„Pikku Anna, hywä lapseni", wastasi hän surullisesti — „tänään tapaamme toisemme wiimeisen kerran".

Tunsin jääkylmän wäristyksen selässäni. Koruompeluneula putosi kädestäni.

„Pikku Anna", jatkoi hän sydämistäwihlowalla äänellä — „te olette sanonut aikowanne ruweta nunnaksi".

„Niin siten se on" wastasin minä ahdistetuin sydämin.

Herra Balogh sanoi sitten:

„Sen wuoksi olen minäkin päättänyt wetäytyä pois maailmallisesta elämästä. Jos teistä tulee nunna, rupean minä munkiksi!"

Olin pyörtymäisilläni. Silmissäni pimeni syksimustaksi. Puoliksi kuolleena, puoliksi elämänä tuijotin häneen.

„Jääkää hywästi!" sanoi hän wärisewin äänin ja suuteli kättäni.

En woinut saada niin ääntä kurkustani. Pidin wain kiinni hänen kädestään ja — en tiedä kuinka se tapahtui, mutta minä kiedoin käteni hänen kaulaansa ja painoin suudelman hänen huulilleen.

En woinut antaa hänen menemä — minulla ei ollut sydäntä antaa hänen ruweta munkiksi.

Kauppatietoja.

Torihinnat.

Tampereella, 7 p:nä heinäk. 1909

Ruisleipä, kuiwa, metrinen leiwistä (10 kiloa)	8:	—	8:	40
Ruisjauhot, kilo	—:	25	—:	30
Rukiit, hektolitra	15:	50	16:	50
Ohrat „	11:	—	12:	—
Ohrajauhot kilo	—:	30	—:	35
Ohrarynnit, litra	—:	25	—:	30
Kaurat, hektolitra	8:	50	9:	50
Kaurarynnit, litra	—:	25	—:	30
Maito, tuorimaton, 2 litr.	—:	30	—:	40
Maito, tuorittu, 2 litr.	—:	15	—:	20
Kerna 1/2 litr.	—:	35	—:	38
Kirnupiimä, litr.	—:	10	—:	12
Voi, maalais, kilo	2:	30	2:	50
„ metjeri, „	2:	70	3:	—
Juusto, tpl.	—:	15	—:	30
Munat „	—:	7	—:	9
Naudanliha, tuore, kilo	—:	70	—:	90
Koko elukan lihat, kilo	—:	65	—:	80
Sama palwattu „	—:	75	1:	—
Lampaanliha, tuore „	1:	25	1:	45
Koko lampaat „	1:	15	1:	30
Sama palwattu „	1:	30	1:	50
Wasikan, juotetun liha kilo	—:	80	1:	—
Wasikka, juottamaton koko.	3:	—	5:	—
Sianliha, tuore, kilo	1:	35	1:	55
Koko sian lihat „	1:	20	1:	30
Sama palwattu „	1:	75	2:	—
Kanat ja kukot tpl.	1:	—	1:	50
Jänikset „	—:	—	—:	—
Pyyt „	—:	—	—:	—
Teeret „	—:	—	—:	—
Metsot „	—:	—	—:	—
Sipulit kilo	—:	40	—:	50
Kupukaali tpl. 1 kg.	—:	30	—:	40
Kukkakaali, tpl.	—:	—	—:	—
Lantut, nelitto	1:	25	1:	35
Punajuuret 5 lit. 1 kg	—:	25	—:	30
Porkkanat 5 lit. 1 kg.	—:	25	—:	30
Perunat 5 litr.	—:	45	—:	50
„ nelitto	2:	10	2:	30
Lohi, tuore, kilo	2:	75	3:	25
Hauki, „ kilo	—:	80	1:	—
Ahwen „ „	—:	50	—:	70
Muikut „ „	—:	40	—:	50
Kuha „ „	1:	—	1:	10
Mateet „ „	—:	50	—:	60
Siika „ „	—:	90	1:	—
„ suol. „	1:	40	1:	60
Silakat „ 10 „	2:	25	2:	75
Nurmihetnät „	—:	09	—:	10
Kylwöhetnät „	—:	11	—:	13
Koiwuhalot syli	21:	—	22:	—
Hawuhalot syli	20:	—	21:	—

Suurin wälikoimai

Tapettia ja Korkkimattoja, uusimpia malleja, sekä

Maalarin wärejä, Wärnissaa ja Lakkoja

1776 Tampereen Rakennuskonttorissa.

Rahtikirjoja

löytyy warastossa ja otetaan painettawaksi toiminimellä

t. l. konttorissa.

Kaikki ilmotukset Tampereen Sanomiin pyydetään hyväntahtoisesti tuomaan lehden konttoriin wiimeistään klo 6 illalla.

Huutokauppoja.

Huutokauppa:

Tervakivellä Teiskon pitäjän Wärmäälän kylässä myydään wapaahtoisella huutokaupalla maanantaina 12 päiwänä heinäkuuta 1909 kello 9 e. pp.

Kaikki kasawa sekä heinä että wilja. Huudot ovat maksettawat huutokauppatilaisuudessa, jolloin myös lähemmin ilmoitetaan muista ehdoista.

Tervakivellä 29 p. kesäkuuta 1909.

Albert Snellman.

Halutaan ostaa.

Pieni, wähän käytetty KASSAKAAPPI! Ilmoitukset tämän wiikon ajalla Tampereen Sanomain konttooriin osoitteella

4423 „Rahamies".

Myytäwänä.

Suuri eritt. tuottawa ja kaunis TALO Riihimäellä waihdetaan taloon Tampereella.

Tuottawa kaunis HUWILA Kangasala'lla waihdetaan taloon Tampereella.

MAATALO 1/3 mant. wesistön warrella lähellä Tamperetta, rakennukset uudet ja komiat, tukkimetsää 10,000 runkoa, maat erinom. kunnossa, hywä kalawesi, oma laiwasilta. **Hinta ainoastaan 60,000 mk.**

Suuri TALO keskikaupungilla (100,000 mk.) halutaan waihtaa maatilaan. Läh.

Talonomistajien Liike- ja Wälitystoimisto telef. 1000.

3792

Puuwilla- ja Wilapaidan jäännöskappaleita

myydään tehtaamme pihanpuolella joka maanantai.

Osakeyhtiö Tampereen Wilakutomatehdas

J. Ru skanen ja Kumpp.

340

Kirjemerkkejä

Kouhkotaudin wastustamiseksi on myytäwänä

TAMP. SANOMAIN konttorissa

Merkin käyttämiseen postilähetyksissä on saatu postihallituksen suostumus, kuitenkin sillä rajoituksella, ettei niitä saa kiinnittää postikortteihin.

Kehoitamme kaikkia kansalaisia warojensa mukaan hankkimaan näitä merkkejä ja kiinnittämään niitä kirjekuoriin. Niitä myydään 5 mk. maksawissa wihkosissa, 1 mk:n lehdissä tai kappalettain 5 pennistä.

AKKUNALASIA,

peilinlasia, lasiwetkiä myy lasinleikkaaja **K. LEKSIS, Kuninkaank. 34,** Puhelin 731.

Huom.! Paljottain suurin alennus. 97

Teurassonni

Teiskon Ahoinkylän Vehmaistossa. 4427

Katsokaa tänne!

Miesten, naisten ja lasten Puoli- ja warsikenkiä. Miesten Pukuja ja Kesäpaltoita, Sadetakkia. Lapsille myös sadetakkia. 1,000 mt. hienoa wärillistä Satinkia 90 p. metri myy

V. HELIN, Puuwillatehtaank. 12.

3188

Maanwiljelijät!

Sen, joka on epäwarma, minkälaisen **PUIMAKONEEN** ja minkälaisen **LOKOMOBIILIN** hänen tulee ostaa ollakseen wakuutettu että saa todellakin kestäwän koneen, tulee muistaa että **parhaan** saa englantilaiselta toiminimeltä

Ruston, Proctor & C:o,

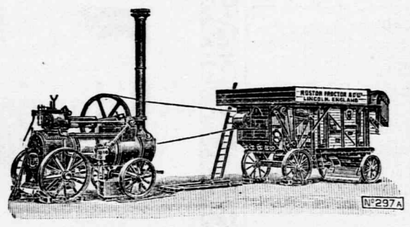

jonka puimakoneet ja lokomobiilit owat parhaimmat.

Mainitun toiminimen edustajana Suomessa pyydämme sentähden tarpeen tullessa saada tehdä tarjouksia.

Jos sitäwastoin halutaan pienempiä puimakoneita ja lokomobiilejä, pyydämme suositella meidän

Walla puimakoneita ja Woima lokomobiilejä,

joista me kysyttäessä kernaasti annamme lähempiä tietoja ja joita me jo lyhyen ajan kuluessa olemme maassamme myyneet useita satoja, mikä ei olisi ollut laita, jos ne eiwät olisi olleet todellisesti hywiä. Useiden kiitollisten ja tyytyäisten ostajien lausuntoja on saatawissa.

Walla Pulmakone ruotsalaista tekoa walmistetaan 500, 600 ja 700 mm. leweällä rummulla ja toimitetaan joko pyörineen tai ilman sekä wihneenkatkojalla tai ilman.

Woima lokomobiilit suomalaista tekoa owat patentin saaneen esilämmittäjänsä takia erittäin polttoaineita säästäwiä ja kehittäwät noin 8 waik. hw., waikka ne äskettäin tehdyssä kokeessa kehittiwät yli 10:nen jarrutetun hew. woim. höyrypaineen ollessa 6 atm. ja 180 kierroksen nopeudella minuutissa, joka wertailussa on huomioon otettawa.

Tänä wuonna owat ne sitäpaitsi warustetut useilla parannuksilla, joista erittäinkin pyydämme huomauttaa, että **silinterin woitelu nyt tapahtuu lubrikaattorin awulla** eikä woitelukupilla.

Osakeyhtiö Victor Forsellius, Turku.

2953

Tampereen Sanomain Osakeyhtiö

Kirjapaino

Aleksanterink. 22 Puhelin 529

wärustettu ajanmukaisilla kirjasimilla ja koneilla

Tekee huolellisesti ja joutuin sekä entisestään halwemmilla hinnoilla

Kirja-, Sanomalehti- ja Liiketöitä,

y. m., y. m.

Warastossa: Rahtikirjoja, Pääsylippuja, Laiwarahtikirjoja Lasku-, Tulli-. Wekseli- y. m. lanketteja.

Huom.! Itsekopioiwia rahtikirjoja toiminimellä huokealla.

Parhaita Portlandsementtilaatuja

LOSSIUS-DELBRÜCK ja SATURN:

Suomalainen kestäwyyskoe:

		Lossius-Delbrück		Saturn	
	N:o.	7 päiv.	28 päiv.	7 päiv.	28 päiv.
Wetokestäwyys kg. cm² kohti 1 paino-osa sementtiä + 3 paino-osaa normaalisantaa	1	28	31,2	27,5	32,5
	2	25,5	32	26,1	32
	3	30,5	32	26,7	33
	4	32	31,5	24	34
	5	32	37,7	26,8	34,3
	6	29	35,7	29	32,8
	7	29,5	33,5	29,2	34,5
	8	28	35	32	33,5
	9			32	35.7
	10			35	36
	Keskimäärä	29,3	33,5	28,8	33,8

sekä ennestään hywäksi tunnettua

LOMMASEMENTTIÄ ja PARAISTEN KALKKIA

myy halwimmalla **Tampereen Rakennuskonttoori.**

Juho Sohlman & Kumpp.

Rauta-, Waski- ja Lewysepänliike

TAMPEREELLA, Puutarhakatu 33. :: :: :: PUHELIN 110.

ERIKOISALA: 3997

Uudenaikaiset metallitaetyöt.

Hallo! Lue tämä! Ilmaiseksi

ei, mutta noin 1/4 halwemmalla kuin muualla kaikenlaisia soittimia: n. k. urkuharm., viuluja, gramofooneja, harmonikkoja, suuharppuja, y. m. sekä niiden osia ja kieliä. Seinä- ja taskukelloja, kellonperiä, sormuksia, rinta- ja krawattineuloja, metaljonkia, rannerengaita, kahwiserwiisiä, kiikareja, lämpömittareja, ilmapuntareja, rahakukkaroita, käsi- ja matkalaukkuja, wöitä, kirjoitus- ja kalastustarpeita, pienoiskirjapainoja, paperossikoteloja, piippuja, sähkötasku-lamppuja, sikarinsytyttäjiä, lasitimantteja, partaweitsiä ja tarpeita, hius- ja parranleikkuukoneita, linkkuweitsiä, kompasseja, kirjewaakoja, kampoja, harjoja, hieromakoneita, maisema- ja walokuwa-albumia, kravatteja, henkselejä, lastenwaunuja, ompelukoneita, polkupyöriä, puusepäntyökalustoja, polttolaseja, lastenleluja, nukkeja, kauluksia, pyssyjä, y. m, y. m. lukematon määrä. Kuwalliset hintalistelot n:o 5, 6, 7 ja 8 lähetetään ilmaiseksi pyynnöstä. Asiamiehiä haluttaan kaikkialle 30—35 % palkkiota wastaan, sekä ylimääräisenä palkintona 100, 200, 300 mk. arwosta tawaraa ilmaiseksi. Pyytäkäät heti hintalistelot sekä asiamiesehdot. 343

O. TEOD. VUORIO, Waasa. Soitin-, Kello- ja Korutawarakauppa.

Wuokrakontrahteja

myytäwänä

tämän lehden konttorissa.

Tiilipuita

myytäwänä Hirsilän pysäkillä. H. Hörtsänä. 4418

Paikkaa haluaa.

Useampia wuosia palwellut

suuremmassa sekatawaraliikkeessä, haluaa samanlaista paikkaa kaupungissa eli maalla. Wastaus t. l. konttoriin nimimerkillä

4421 „RAITIS".

Puhtaaksi kirjoitusta, piirtämistä tai harjoittelijaksi johonkin konttoriin haluaa 17 v. tyttökoulun käynyt tyttö. Wastaukset Tamp. Sanom. kontt. ennen 15 p. merkillä „Waraton tyttö".

Palwelukseen haluttaan

15--16 v. lapsirakas tyttö, saa paikan pienessä perheessä. Lähemmin Tammelank. 3.

Halutaan wuokrata.

Hyvin kalustettu huone

eri sisäänkäytäwällä ja mukawuuksineen keskikaupungista.

Wastaus Tammerfors Nyheterin konttoriin merkille: „H".

Wuokrattawana.

Kauppatalo

wuokrattawana.

Ent. **Wihtori Anttilan liikehuoneusto,** Urjalan pitäjän wanhassa kirkonkylässä. Ne arw. kauppiaat, jotka haluawat wuokrata, woivat käydä katsomassa sekä wuokrasta sopimassa omistajan kanssa paikalla, t. k. 12 päiwänä klo 11 e. pp. — klo 4 j. pp.

K. ANTTILA.

4429 (omistaja).

Tilawa ja waloisa puoti

(2 suurta näytteillep. ikkunaa) **ynnä 2 isoa kamaria.** Kauppakatu 13. Juho Kiwisen myymälän wieressä. Lähemmin

3407 **KUSTO OJANEN.**

Kamari ja keittiö

wesij. 1 p. elok. Lähemmin Håkanzonnin konttoorissa

It. Puistok. 17.

Suwi asunto 2 huonetta, weranda sekä keittiö Pyhäjärwen rannalla 1/2 tunnin matka kaupungista laiwalla, jonalla tai hewosella. Lähemmin Puutarhak. 8 B.

4424

3 huonetta ja keittiö mukawuuksilla. Papinkatu 20.

1 p. Elok. huone osalla keittiöön pienelle perheelle tai tyttöille. Itäinen Puistok. 13.

Käsityöläisliikkeelle sopiwa iso huone 9,— + 4,3 sekä pienempi 4,— + 3,5. Laittamalla myöskin saadaan asuttawaksi 2 huonetta ja keittiö. Wiinikankatu 14, nähtäw. 11—12.

Pienemmälle KUTOMALIIKKEELLEKIN sopiwa huoneusto. Wiinikank. 14, nähtäw. 11—12.

Puoti, 1 eli 2 huonetta ja keittiö. Satakunnank. 8, nähtäw. 11—12.

Hywin kalustettu huone rouwa Tammiwaaralla Kuninkaankatu 25 3:s porras ylös; myöskin eräs pienempi kalustettu huone halwalla.

1 p. Elok. huone ja keittiö. Itäinen Puistok. 13.

Huweja.

Oriveden V. P. K. wiettää

Wuosijuhlaansa

t. k. 11 p. 09 **V. P. K:n paweljongilla** ja kentällä. Ohjelmasta mainittakoon: torwisoittoa, puhe, runo, kenttäurheilua 3 ottelussa, Kuulan työnti, Korkeushyppy ja 100 m. juoksu. Ampumista 100 m. wälimatkalta y. m. Palkintoina jaetaan hopia-mitalleja. Juhla alkaa klo 4 j. pp. pääsymaksu 50, ja 25 penniä. Lopuksi yleinen karkelo.

Tervetuloa nuoret ja wanhat.

Juhlatoimikunta.

Ilmotuksia.

V. P. K:n

III OSASTO

KOKOONTUU perjantaina t. k. 9 päiwänä kello 1/2 8 j. pp. kunnan kentälle Pyynikillä.

Tärkeitä asioita!

4420 **Osaston warapäällikkö.**

Junain kulut.

toukokuun 1 p:stä toistaiseksi:

Junat lähtewät Tampereelta:

Klo 5,50 a.-p., Postijuna Forssaan, saapuu 10,54 a.-p. Turkuun 11,58 a.-p., Saloon 2,02 i.-p., Hämeenlinnaan 8,02 a.-p., Tammisaareen 1,38 i.-p., Hankoon 2,25 i.-p., Helsinkiin 11,12 a.-p., Lahteen 1,38 i.-p., Lowiisaan i.-p., Kouwolaan 3,11 i.-p., Kotkaan 7,25 i.-p. Haminaan i.-p., Mikkeliin 9,16 i.-p., Lappeenrantaan 6,40 i.-p., Wiipuriin 6,47 i.-p., Imatralle 10,52 i.-p. ja Pietariin 11,07 i.-p.

Klo 10,35 a.-p. Sekajuna Toijalaan 12,10 i.-p., Forssaan 2,53 i.-p., Turkuun 4,14 i.-p., Saloon 6,03 i.-p., Tammisaareen 8,51 i.-p. ja Hankoon 9,45 i.-p.

Klo 10,40 a.-p. Sekajuna Rokialle 11,30 a.-p., Siuroon 12,27 i.-p. ja Tyrwääseen 1,46 i.-p.

Klo 1,20 i.-p. Postijuna Hämeenlinnaan 3,38 i.-p., Tammisaareen 8,51 i.-p. Hankoon 9,45 i.-p., Helsinkiin 6,40 i.-p., Lahteen 7,10 i.-p., Kouwolaan 8,48 i.-p. ja Kotkaan 10,25 i.-p.

Klo 1,34 i.-p. Postijuna Haapamäelle 5,25 i.-p., Jywäskylään 8,31 i.-p., Suolahteen 10,10 i.-p., Seinäjoelle 9,18 i.-p., Waasaan 12,05 i.-p. ja Kauhawalle 11,21 i.-p.

Klo 1,40 i.-p. Postijuna Raumalle 7,20 Poriin 6,15 i.-p. ja Mäntyluotoon 7,46 i.-p.

Klo 4,13 i.-p. Postijuna Hämeenlinnaan 6,23 i.-p., Riihimäelle 7,20 i.-p., Karwooseen 11,32 i.-p. ja Helsinkiin 9,25 i.-p.

Klo 4,15 i.-p. Matkustajajuna Rokialle 4,56 i.-p. Siuroon 5,20 i.-p. ja Tyrwäälle 6,21 i.-p.

Klo 4,30 i.-p. Sekajuna Kangasalle 5,06 i.-p., Orihwedelle 6,08 i.-p. Wiippulaan 8,07 i.-p. ja Haapamäelle 9,04 i.-p.

Klo 5,43 i.-p. Postijuna Forssaan 9,28 i.-p., Turkuun 10,40 i.-p., Hämeenlinnaan 7,56 i.-p., Helsinkiin 10,51 i.-p., Lahteen 11,09 i.-p., Kouwolaan 12,48 a.-p., Kotkaan 7,20 a.-p., Haminaan 7,32 a.-p., Mikkeliin 6,41 a.-p., Kuopioon 11,58 a.-p., Jyväskylä 9,54 i.-p., Kajaaniin 5,45 i.-p., Lappeenrantaan 5,00 a.-p., Wiipuriin 4,34 a.-p., Pietariin 9,16 a.-p., Imatralle 9,48 a.-p., Elisenwaaralle 11,45 a.-p., Punkaharjulle 2,23 i.-p., Sawonlinnaan 6,18 i.-p., Sortawalaan 2,00 i.-p. ja Joensuuhun 6,45 i.-p.

Klo 8,20 i.-p. Matkustajajuna Tyrwääseen 10,14 i.-p., Peipohjalle 11,39 i.-p. ja Poriin 12,49 yöllä.

Klo 8,25 i.-p. Sekajuna Kangasalle 8,55 i.-p. ja Orihwedelle 9,58 i.-p.

Klo 12,17 yöllä Postijuna Haapamäelle 3,45 a.-p., Jywäskylään 8,18 a.-p., Suolahteen 10,18 a.-p., Seinäjoelle 7,38 a.-p., Waasaan 10,29 a.-p., Pietarsaareen 11,45 a.-p., Kokkolaan 12,14 a.-p., Raaheen 5,45 i.-p., Ouluun 6,05 i.-p., Kemiin 9,14 i.-p. ja Torniosen 10,18 i.-p.

Junat saapuwat Tampereelle:

Klo 5,30 a.-p. Postijuna Torniosta, lähtee 7,40 a.-p., Kemistä 8,36 a.-p., Oulusta 11,44 a.-p., Raahesta 11,30 a.-p., Kokkolasta 5,48 i.-p., Pietarsaaresta 6,00 i.-p., Waasasta 7,20 i.-p., Seinäjoelta 10,08 i.-p., Suolahdesta 5,25 i.-p., Jywäskylästä 7,35 i.-p. ja Haapamäeltä 9,04 a.-p.

Klo 8,42 a.-p. Sekajuna Haapamäeltä 8,46 a.-p., Wiippulasta 4,57 a.-p., Orihwedeltä 7,00 a.-p. ja Kangasalta 8,10 a.-p.

Klo 9,00 a.-p. Matkustajajuna T